

Η ΔΙΑΠΛΑΣΙΣ ΤΩΝ ΠΑΙΔΩΝ

ΒΙΚΟΝΟΓΡΑΦΗΜΕΝΟΝ ΠΕΡΙΟΔΙΚΟΝ ΔΙΑ ΠΑΙΔΙΑ ΕΦΗΒΟΥΣ ΚΑΙ ΝΕΑΝΙΔΑΣ

Ἐγκυκλιζόμενον ὑπὸ τοῦ Ὑπουργείου τῆς Παιδείας — Ἐγκύκλιος ἀρ. 30, ἀπὸ 11 Ἀπριλίου 1932 —
ὡς ἐλεύθερον ἀνάγνωσμα δι' ὅλα ἐν γένει τὰ Σχολεῖα τῆς Μέσης καὶ Στοιχειώδους Ἐκπαιδεύσεως.

ΣΥΝΔΡΟΜΗ ΠΡΟΠΛΗΡΩΤΕΑ

ΕΣΩΤΕΡΙΚΟΥ: Ἐτησίᾳ δραχμὲς 100. Ἐξά-
μηνι δραχ. 55. Τρίμηνι δραχ. 30.
ΕΣΩΤΕΡΙΚΟΥ: Ἐτησίᾳ φράγκα γαλλικὰ 60,
ἑξάμηνι 35 καὶ τρίμηνι 20.
ΑΜΕΡΙΚΗΣ: Ἐτησίᾳ δολλάρια 4, ἑξάμηνι 2
καὶ τρίμηνι 1.

ΕΚΔΙΔΕΤΑΙ ΚΑΤΑ ΣΑΒΒΑΤΟΝ

ΙΔΡΥΘΗ ΤΩ 1879

ΙΔΡΥΤΗΣ - ΕΚΔΟΤΗΣ - ΔΙΕΥΘΥΝΤΗΣ
ΝΙΚΟΛΑΟΣ Π. ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΣ

Ο ΤΟΜΟΣ ΤΗΣ ΔΙΑΠΛΑΣΕΩΣ

Ἀρχίζει τὴν 1ην Δεκεμβρίου, ἀλλ' αἱ συνδρο-
μαὶ ἀρχίζουν τὴν 1ην οὐοῦδήποτε μηνός.

ΓΡΑΦΕΙΟΝ ΕΝ ΑΘΗΝΑΙΣ

Ὁδὸς Εὐριπίδου ἀριθ. 42, παρὰ τὸ Βαρβάκειον.

Περίοδος Β'.—Τόμος 40ὸς

Ἀθῆναι, 29 Ἰουλίου 1933

Ἔτος 55ον.—Ἀριθ. 35

Ο ΕΙΡΗΝΙΚΟΣ

ΜΥΘΙΣΤΟΡΗΜΑ ὑπὸ MAURICE CHAMPAGNE

— Συνέχεια ἀπὸ τὸ προηγούμενον —
"Ὅταν τελείωσε τὸ διάβασμα, μ' ἔνα ἀπότομο κίνημα τσαλάκωσε τὸ γράμμα κι' ἀνέβηκε στὴν κάμαρά του μουρμουρίζοντας, ἀλλὰ ἀρκετὰ δυνατὰ αὐτὴ τὴ φορά ὥστε νὰ τὸν ἀκούσῃ ὁ Γιάννης.

— Γιὰ νὰ ἴδωμε τί θ' ἀπογίνει. Τὸ κάτω-κάτω μπορεῖ νὰ γελιέμαι. Μ' ἂν τὰ πράγματα εἶναι ἔτσι ὅπως τὰ φοβᾶμαι! Χμ! Θὰ τὸ πληρώσουν ἄσχημα.

Καὶ μὲ τὰ λόγια αὐτὰ ἔκλεισε τὴν πόρτα.

Τί ἤθελε νὰ πῇ ὁ μπάρμπα-Μαθίος, καὶ τί εἶχε διαβάσει στὸ γράμμα ὥστε ν' ἄγριέψῃ σὲ τέτοιο βαθμό;

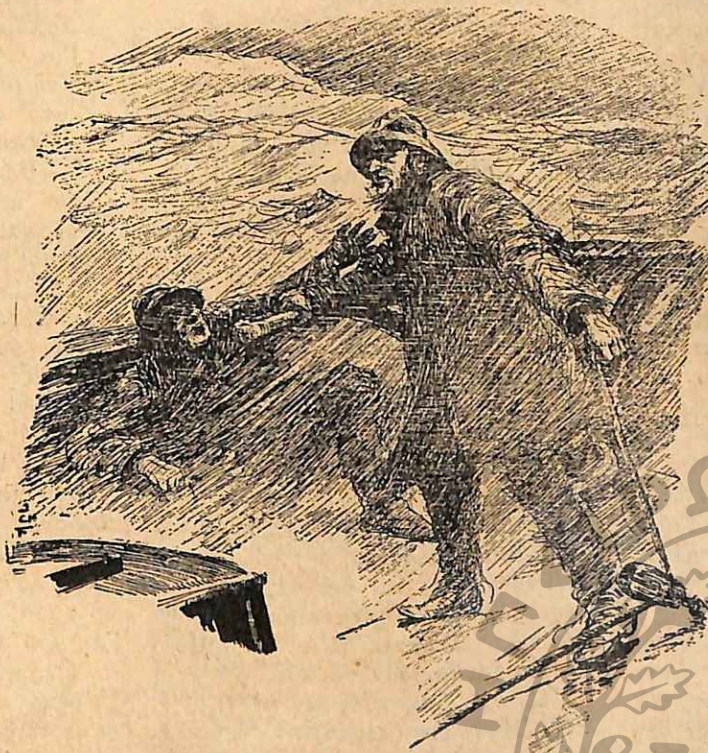
Πολλὴν ὥρα παιδεψε ὁ Γιάννης τὸ μυαλό του γιὰ νὰ βρῇ τὴν αἰτία, μὰ δὲν κατάφερε νὰ λύσῃ τὸ πρόβλημα. Εὐτυχῶς εἶχε φίλο του καὶ σύμβουλό του τὸν καλὸ παπὰ. Τὸ ἄλλο πρωτὶ τοῦ τὰ διηγέθηκε ὅλα μὲ κάθε λεπτομέρεια κι' ὁ παπὰ-Μανώλης δὲν ἄργησε νὰ καταλάβῃ τὴν ἀφορμὴ τοῦ θυμοῦ τοῦ θεοῦ του καὶ νὰ ἐξηγήσῃ στὸ Γιαννάκι τοὺς λόγους πού τὸν προκάλεσαν.

Αὐτὰ πού ἄκουσε, ὁ Γιάννης τοῦ προξένησαν τὴν πιὸ βαθεῖα κατὰ-πληξ.

Ἐμαθε λοιπὸν ὅτι ὁ κύριος Φουριέρ κι' ὁ γιατρὸς Ντερβιὺ γιὰ νὰ ὑποστηρίξουν καὶ γιὰ νὰ πείσουν τὸ θεῖο του νὰ τοῦ ἀφήσῃ μερικὲς ὥρες

ἐλεύθερες γιὰ τὰ μαθήματά του, ἔστελναν στὸν ψαρά κάθε μῆνα ἓνα ἀρκετὰ σηματικὸ χρηματικὸ ποσὸν πού ἔφθανε ἐπάνω-κάτω σ' ἑκατὸ φράγκα.

Κι' αὐτὸ συνέβαινε ἀπὸ τὴν ἡμέ-

«Ὁ καπετάν-Μαθίος μὲ δυσκολία μπόρεσε νὰ σηκωθῇ...»

ρα πού ὁ Γιαννάκης εἶχε φύγει ἀπὸ τὴν ἐπαυλὴ κι' εἶχε ξαναγυρίσει μαζί μὲ τὸ θεῖο του στὸ Τρεπόρ.

Ὁ γέρο-παπὰς ἐξήγησε ἀκόμη στὸ παιδί, ὅτι δὲν τοῦ εἶχε κάνει λόγο πρωτότερα γι' αὐτὸ τὸ πράγμα, γιατί ἦταν ἀπολύτως βέβαιος πὺς ὁ μπάρμπα-Μαθίος τὸ εἶχε πει στὸν ἀνεψιό

του, καὶ μάλιστα ἀφοῦ ὁ Γιαννάκης σὲ κάθε γράμμα πού ἔστελνε στοὺς φίλους του τοὺς ἔγραφε ὅτι θὰ τοὺς εὐγνωμονοῦσε σ' ὅλη τὴ ζωὴ γιὰ τὰ καλὰ πού τοῦ εἶχαν κάνει καὶ πού ἐξακολουθοῦσαν νὰ τοῦ κάνουν.

Ἦταν φυσικὸ λοιπὸν νὰ ἔχει γελαστῇ ὁ ἀγαθὸς παπὰς.

— Τὸ κάτω-κάτω συμπέρανε, τὸ κακὸ δὲν εἶναι ἀνεπανόρθωτο. Τὸ πιὸ δυσάρεστο εἶναι, ὅτι μέσ' στὴν ταραχὴ καὶ τὴν ἀναστάτωση πού τοὺς προκάλεσε ἡ καινούργια ἀρρώστεια τῆς Σούζης, ὁ κύριος Φουριέρ κι' ὁ γιατρὸς Ντερβιὺ νοιάστηκαν νὰ εἰδοποιήσουν τὸ θεῖο σου γιὰ τὸ μεγάλο κακὸ πού τοὺς ἔτυχε, ἀλλὰ δίχως ἄλλο ἔχασαν νὰ τοῦ στείλουν τὸ μνηϊάτι-κο. Κι' αὐτὴ εἶναι ἡ αἰτία πού ἦταν ἔτσι κακοδέκεφος χθὲς τὸ βράδυ. Γιατί σὰν κακόπιστος καὶ φιλύποπτος ἄνθρωπος πού εἶναι, φοβᾶται πὺς δὲν θὰ τοῦ ξαναστεῖλουν πιά τίποτε, ἂν τύχῃ μάλιστα νὰ συμβῇ κανένα δυστύχημα.

Ὁ Γιάννης ἔσκυψε τὸ κεφάλι του.

Τὸ συλλογισμὸ αὐτὸ τοῦ παπὰ Μανώλη τὸν ἔδρισκε πολὺ βάσιμο, γιατί αὐτὸς γνώριζε τὸ θεῖο του καλύτερα ἀπὸ κάθε ἄλλον. Καὶ τὴν ἴδια στιγμὴ

τοῦ ἀποκαλύφθηκε καὶ τᾶλλο μυστήριον καὶ κατάλαβε γιὰ ποιά σπουδαία αἰτία μπόρεσε νὰ περάσῃ χωρὶς μεγάλη κακομεταχείριση τοὺς λίγους ἐκείνους μῆνες πού ἐπακολούθησαν τὴ φυγὴ του καὶ τὴν ἐπιστροφὴν στὸ σπῆτι τοῦ θεοῦ του.

Τὸ συμφέρον καὶ μονάχα τὸ συμ-

φέρουν έκανε τὸν καπετάν-Μαθιὸ νὰ φέρεται ἔτσι. Μόλις ἔπαυε νὰ ἔχῃ πιά κανένα συμφέρον ὁ θεὸς τοῦ θὰ γινόταν πάλι τὸ ἴδιο βάρβαρος καὶ σκληρὸς μαζί τοῦ ὅπως καὶ πρὶν.

— Ἄν ἤθελες, εἶπε ὁ παπᾶ-Μανώλης, θὰ μπορούσα νὰ τοὺς γράψω τί τρέχει. Εἶναι πολὺ φυσικὸ νὰ σὲ ξέχασαν σὲ μιὰ τέτοια τραγικὴ στιγμή. Στὴν ἀπάντησή σου θὰ τοὺς στείλω...

Μὰ ὁ Γιάννης δὲν τὸν ἄφησε νὰ τελειώσῃ.

— Ὅχι, εὐχαριστῶ, αἰδεσιμώτατε, εἶπε μὲ σοδαρὴ φωνή.

Καὶ συνέχισε, μ' ὅλο πού κι' αὐτὸς ὁ ἴδιος δὲν πίστευε ἐκεῖνα πού ἔλεγε:

— Ἀλλωστε, μπορεῖ καὶ νὰ κάνουμε λάθος. Μπορεῖ ὁ θεὸς μου νὰ εἶναι κακόκεφος γιατί θὰ τοῦ χάλασε καμμιά δουλειά του. Ὑστερα, δὲν θέλω νὰ ἐνοχλήσω μ' ἓνα τέτοιο ζήτημα τὸν κύριο Φουρβιέρ καὶ τὸν καλὸ γιατρὸ Ντερίδ, τώρα πού εἶναι τόσο λυπημένοι. Σὰς παρακαλῶ πολὺ μὴν τοὺς κάνετε καθόλου λόγο. Σὰς θερμοπαρκαλῶ.

— Ὅπως θέλεις, καλὸ μου παιδί. Κι' ἐγώ, ἄλλωστε, νομίζω ὅπως καὶ σὺ, ὅτι ἡ στιγμή πραγματικὰ δὲν εἶναι κατάλληλη γιὰ νὰναφέρουμε ἓνα τέτοιο ζήτημα. Ἄς ἀφήσουμε λοιπὸν αὐτὸ τὸ θέμα κι' ἄς κάνουμε τὸ μάθημά μας. Θέλεις;

— Ἄς τὸ κάνουμε, εἶπε ὁ Γιάννης. Χρειάστηκε ὅμως νὰ βάλῃ ὅλη τὴν ἐνταση τῆς προσοχῆς του σ' αὐτὸ τὸ μάθημα, γιατί ἀθελά του ὁ νοῦς του γύριζε καὶ ξαναγύριζε στὶς θλιβερὲς σκέψεις πού τὸν κυρίευαν.

Ὅταν γύρισε στὸ σπίτι τοῦ δὲν βρῆκε κανέναν, ὅπως καὶ τὸ προηγούμενο βράδυ καὶ βάλθηκε μὲ ζήλο νὰ ἐτοιμάσῃ τὸ φαγητό.

Στὶς ἐπτά τὸ φαγητὸ ἦταν ἑτοιμο καὶ τὸ τραπέζι στρωμένο. Ὁ Γιάννης περίμενε τὸν θεὸ τοῦ βυθισμένος στὶς σκέψεις του. Μὰ ἐκεῖνος ἦρθε στὶς ὀκτὼ περασμένες.

Ἀπὸ τὴν πρώτη ματιὰ τὸ παιδί κατὰλαβε ὅτι ὁ θεὸς ἂν δὲν ἦταν μεθυσμένος, ἦταν ὅμως πιωμένος γιὰ καλὰ. Κι' ἀκόμη μάντευσε πὼς δὲν θὰ εἶχε λάβει καμμιά νεώτερη εἰδηση ἀπ' τίς Κάννες, γιατί δὲν εἶχε ἀκόμη πατήσῃ τὸ πόδι τοῦ στὸ κατώφλι κι' ἄρχισε νὰ γκρινιάζῃ, συνοδεύοντας τούτη τὴ φορά κάθε λόγο του μὲ φοβερὲς βλαστήμιες καὶ βρισιές.

Τρέμοντας καὶ ἀποφασισμένος νὰ τὰ δεχθῇ ὅλα δίχως νὰ παραπονεθῇ, ὁ μικρὸς μοῦτσος τὸν ἀκούγε ἀμίλητος.

Ἡ σιωπὴ αὐτὴ στὴν ἀρχὴ φάνη-

κε σὰν νὰ ἡμέρωσε κάπως τὸν μέθυσο. Κάθισε στὸ τραπέζι κι' ἄρχισε νὰ τρώῃ. Γιὰ κάμποσα λεπτά οἱ δύο ἄντρες ἔτρωγαν σιωπηλοί.

Ἐξαφνὰ ὁ μπάρμπα-Μαθιός, εἶδε πὼς ὁ ἀνεψιὸς τοῦ εἶχε ξεχάσει νὰ βάλῃ τὸ τυρὶ ἐπάνω στὸ τραπέζι καὶ ὁ θυμὸς τοῦ τὸν ξανάπιασε χειρότερος ἀπὸ πρὶν.

Τρέμοντας ὁ Γιάννης ἀναγκάστηκε νὰ ὁμολογήσῃ, πὼς δὲν βρισκόταν πιά τυρὶ στὸ σπίτι καὶ πὼς φεύγοντας ὁ θεὸς τοῦ τὸ πρῶτ' ἔδωκε εἶχε ἀφήσει χρήματα γιὰ νὰγοράσῃ.

Μόλις ἀκουσε τὴ λέξη χρήματα, ὁ ναυτικὸς τινάχτηκε ὁλόρθος ἀπάνω, καὶ πρὶν προφτάσῃ ὁ Γιάννης νὰ φυλαχτῇ ἔφαγε ἓνα φοβερὸ μπάτσο ἀπὸ τὸ θεῖο του. Γιὰ καλὴ τοῦ τύχη ὁ μπάτσος τὸν πῆρε ξέσκουρα καὶ δὲν τὸν πόνεσε καθόλου.

Μὰ ὁ θεὸς τοῦ εἶχε ἀνάψει πιά. Ἄρχισε νὰ βρίζῃ τὸ Γιαννάκη μὲ τὰ πιὸ χοντρά λόγια καὶ στὸ τέλος τὸν πρόσταξε νὰ σηκωθῇ ἀπ' τὸ τραπέζι καὶ νὰ πέσῃ νὰ κοιμηθῇ νηστικός. — Καὶ γρήγορα, τοῦ φώναξε. Σὲ δυὸ λεπτά νάχῃς χαθεῖ ἀπὸ μπροστά μου, γιατί ἄλλοιως...

Καὶ συμπλήρωσε τὰ λόγια τοῦ μὲ μιὰ ἀπειλητικὴ χειρονομία.

Δίχως νὰπαντήσῃ ὁ Γιάννης σηκώθηκε καὶ πῆγε κατὰ τὸ κρεβάτι τοῦ. Μὰ δὲν μπόρεσε νὰ κοιμηθῇ ἀμέσως καὶ ὅπως τὸ περασμένο βράδυ παρακολουθοῦσε μὲ τὸ μάτι τὸ θεῖο του, πού καθισμένος στὸ τραπέζι τελείωνε τὸ φαγητό του, δίχως νὰ ρίξῃ μιὰ ματιὰ κατὰ τὸ μέρος τοῦ.

Ἐκεῖνο τὸ βράδυ ὅμως δὲν παρατήρησε τίποτε τὸ ἐξαιρετικόν. Μόλις τελείωσε τὸ φαί τοῦ ὁ μέθυσος ἀνέθηκε στὴν κάμαρά τοῦ καὶ τὸ παιδί τὸν ἀκουσε νὰ βηματίζῃ κάμποση ὥρα ἐπάνω-κάτω. Ὑστερα ἔγινε ἡσυχία.

Ὁ Γιάννης ἄρχισε νὰ σκέπτεται κι' οἱ θλιβερὲς σκέψεις ἔδωξαν τὸν ὕπνο ἀπὸ κοντά τοῦ.

Ταραγμένος ἀπ' ὅσα εἶχε ἰδεῖ, ἔλεγε μέσα τοῦ μήπως εἶχαν τελειώσει πιά γιὰ πάντα οἱ καλὲς ἡμέρες καὶ θὰ ξανάρχισαν τώρα οἱ κακές.

Ὡ, ὅχι, ὅχι, αὐτὸ δὲν ἦταν δυνατό. Ἦταν ἓνα περαστικὸ σύννεφο, μονάχα πού ἔπρεπε νὰ τὸ υπομένῃ μὲ θάρρος κι' ἐγκαρτέρηση. Ἰσα-ἴσα ὡς πού νὰ γίνῃ καλὰ ἡ Σούζη. Καὶ ὕστερα, ὅπως ὁ ἥλιος ξεπροβαίνει πάλι μέσα ἀπὸ τὰ σύννεφα μόλις ξεθυμάνει ἡ θύελλα, ἔτσι οἱ δύσκολες στιγμὲς θὰ περνοῦσαν καὶ θὰ ζοῦσε ἀκόμη πολλές εὐτυχισμένες ἡμέρες κοντὰ στὴ μικρὴ του φιλενάδα καὶ τοὺς καλοὺς τοῦ προστάτες.

(Ἀκολουθεῖ)

KIMON ALKIANIS

ΒΟΥΒΑΛΟΣ ΚΑΙ ΚΥΚΝΟΣ ΜΥΘΟΣ

Στὴν ἀκροποταμιά, στὰ λασπωμένα τὰ νερά, ὁ βούβαλος χωμένος, δροσίζει τὸ χονδροκαμωμένο του κορμί.

Ὡρες τώρα, στὸ ἴδιο μέρος κάθεται βουτηγμένος, καὶ μόνο τὸ κεφάλι τοῦ βγάζει ἀπ' τὸ νερό.

Ἐνα κεφάλι μὲ ρουθούνια ἀνοιχτά, μὲ δύο κέρατα σὰν τὰ δρεπάνια γυριστά, μὲ μάτια μεγάλα κοιμισμένα, μάτια γυαλένια σὰν μεθυσμένου.

Μεθὰ ὁ βούβαλος ἀπὸ εὐχαρίστηση, νὰ νοιώθῃ στὸ ποταμιὸ τὴ λάσπη νὰ τοῦ δροσίζῃ τὴ μαύρη του τὴν πέτσα τὴ χονδρή, μὲ τίς ἀνάρτες τρίχες. Πυρώνει ὁ ἥλιος γύρω τοῦ κι' ἐκεῖνος μισοκλεῖ τὰ μάτια καρτερώντας νὰ βραδυάσῃ.

Χιονάτος κύκνος λίγο παρακεῖ ἀνοίγει τὰ καλάμια καὶ πέφτει νὰ κολυμπήσῃ στὸ νερό. Ἀπαλὰ ἀπαλὰ σὰν νὰ τὰ χαϊδεύῃ σκίζει τὰ νερά καὶ προχωρεῖ! Ὁ περήφανός τοῦ ὁ λαιμός, κρατεῖ ψηλὰ τὸ εὐγενικὸ κεφάλι.

Τὸν βλέπει ὁ βούβαλος καὶ τοῦ φωνάζει:

— Κύκνε, καίμενε κύκνε μου, πὼς σὲ λυπάμαι!

Γυρνᾷ μὲ ἀπορία ὁ κύκνος, βλέπει τὴ μούρη τοῦ βούβαλου βγαλμένη μέσ' ἀπ' τὸ νερό, καὶ τὸν ρωτᾷ:

— Ἐμένα λυπάσαι; καὶ γιατί;

— Πὼς νὰ μὴ σὲ λυπηθῶ; Ἐρχεσαι καὶ σὺ, κακόμοιρε, νὰ δροσιθῇς καὶ νὰ λουθῇς σὰν κι' ἐμένα στὸ ποτάμι, νὰ χαρῇς καὶ σὺ λίγη δροσιά, καὶ ποῖος ξέρει, σὰ θὰ γυρνᾷς τὸ βράδυ σπίτι σου, στὸ δρόμο, τί σὲ προσμένει;

— Τί μὲ προσμένει; Δὲ σὲ καταλαβαίνω. Τί εἶναι τούτα πού μοῦ λές; λέγει ὁ κύκνος.

— Ἐ! νά! θέλω νὰ πῶ, πὼς ὅσο δροσιζόμαστε οἱ δυὸ μας κι' ἀπολαμβάνουμε ἐδῶ μέσα εἶναι καλὰ, μὰ τὸ βράδυ σὰ θὰ γυρνοῦμε σπίτι μας, δὲ ξέρω ἐσύ, ἐμένα τοῦλάχιστον ὅλη μου ἡ χαρὰ, κι' ἡ ἡδονὴ καὶ ἡ ἀπόλαυση μοῦ βγαίνουν ἀπ' τὴ μύτη.

Ὡς πού νὰ περάσω τὸ χωριὸ νὰ φθάσω στὰχοῖρι μου, τὸ τί τραβῶ, ἐγὼ τὸ ξέρω. Ὅλοι μὲ βλέπουν κι' ἀηδιάζουν, ὅλοι μὲ σιχαίνονται.

Τὸ τί βρισιές ἀκούω! τὸ τί κλωτσιές ἔχω φαγωμένες! Ἡ γυναῖκες φεύγουν μακριὰ ὅταν περνῶ, σὰν νὰ χυποῦν με ξύλα καὶ μὲ πέτρες καὶ φωνάζουν:

— Πῶ! πῶ! ἓνα καντάρι λάσπη σηκώνει ἀπάνω τοῦ αὐτός!

Τέτοια περιφρόνηση, τέτοια μαρτύρια τραβῶ κάθε μέρα ἀπ' τοὺς ἀν-

Ο ΛΙΧΟΥΔΑΚΗΣ

[ΜΥΘΙΣΤΟΡΗΜΑΤΑΚΙ ΓΙΑ ΜΙΚΡΑ ΠΑΙΔΙΑ]

ΛΕ'.

Αὐτὴ τὴ φορά, ὁ παππούς κι' ἡ γιαγιά ἀπελπίστηκαν. Τὸ ἐλάττωμα τοῦ Πετράκη ἦταν ἀγιάτρευτο! Κι' ἐνῶ εἶχαν σκοπὸ νὰ τὸν κρατήσουν ἀκόμα κοντὰ τοὺς, ἀποφάσισαν νὰ τὸν ἀφήσουν νὰ γυρίσῃ μὲ τοὺς γονεῖς τοῦ στὴν Ἀθήνα.

— Θὰ περάσουμε τὸ χειμῶνα ὁλομόναχοι, ἔλεγαν, μὰ τί νὰ κάμουμε; Μποροῦμε νάχουμε στὸ σπίτι μας ἓνα λιχουδάκη, νὰ μὴ μᾶς ἀφίνη σὲ ἡσυχία μὲ τὰ καμώματά του; Ἐ, φτάνει πιά!.. Βαρεθήκαμε!..

Ὁ Πετράκης, πού εἶχ' ἐπιθυμήσει τὴν πόλη, δὲν ἔφερε καμμιά ἀντίρρηση. Μόνο εἶπε στὸν παππὸ καὶ στὴ γιαγιά:

— Ἐλάτε καὶ σεῖς στὴν Ἀθήνα! Τὸ σπίτι μας εἶναι μεγάλο. Κι' ἔτσι δὲ θὰ περάσετε τὸ χειμῶνα σας μονάχοι.

— Ὡ! ἡ Ἀθήνα δὲν εἶναι γιὰ ἐπαρχιώτες σὰν καὶ μᾶς! Θὰ μᾶς ζαλίξῃ ἡ πολυκοσμία, ὁ θόρυβος...

— Μὰ θάμαι ἐγὼ ἐκεῖ, εἶπε ὁ Πετράκης καὶ θὰ σᾶς ὁδηγῶ νὰ περπατᾶτε στοὺς δρόμους, θὰ σᾶς βοηθῶ νὰ περνάτε ἀπὸ τὸ ἔνα πεζοδρόμιο στὸ ἄλλο, χωρὶς νὰ κινδυνεύετε ἀπὸ τὰ τρᾶμ καὶ τ' αὐτοκίνητα. Εἶμαι συνηθισμένος ἐγὼ γιατί γεννήθηκα στὴν Ἀθήνα. Εἶμαι Ἀθηναῖος!

Μὲ πόση περηφάνεια τῷλεγε αὐτὸ ὁ Πετράκης! Καὶ δὲν εἶχε καθόλου ἄδικο, γιατί νὰ εἶναι κανεὶς Ἀθηναῖος, εἶναι μιὰ τιμὴ πού δὲν μπορεῖ νὰ τὴν ἔχῃ ὅλος ὁ κόσμος.

— Ἔτσι λιχουδηδες σὰν καὶ σένα εἶναι ὅλοι στὴν πρωτεύουσα; τὸν ρώτησε ὁ παππούς.

— Δὲν ξέρω, μὰ, ἂν δοκίμαζες τὰ ὠραῖα πράγματα πού κάνουν ἐκεῖ, θὰ γινόσουν, παππού, καὶ σὺ! Κάτι παγωτά, κάτι πάστες, κάτι μπομπόνια... τρεῖλλα, τρεῖλλα!

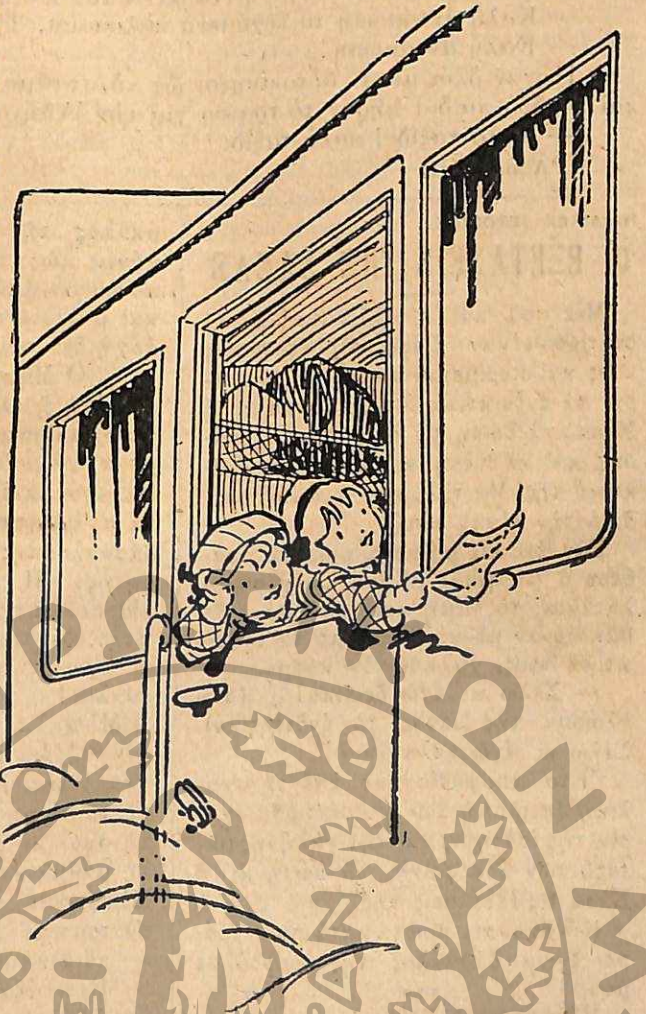
— Πάψε, λιχουδάκη!..

Τρεῖς ἡμέρες ἀκόμα, δυὸ ἡμέρες... τελείωσε! ἡ ὥρα τοῦ χωρισμοῦ ἔφτασε. Οἱ βαλίτσες εἶναι ἐτοιμες, Ἀντίο, ὠραία ἐξοχή! ἀντίο, ἀγαπημένοι γέροι! ἀντίο, χρυσὸ δεῖτε-Κωστή! ἀντίο, καλὴ Μαργαρώ!

Ἄ! ὁ Πετράκης θέλει νὰποχαιρετήσῃ καὶ τὰ ζωντανά. Κι' ἀρχίζει ἀπ' τὸ κοττίτσι:

— Ἀντίο, κοττούλες πού κάνετε τὰ φρέσκα αυγά!.. Ἀντίο, ἀγελαδίτσες πού κάνετε τὸ παχὺ γάλα!.. Ἀντίο, κηνούλες πού γίνεστε τόσο ὠραῖες ψητές!.. Ἀντίο! ἀντίο!..

Ἡ Λούση εἶχε γυρίσει στὸ σπίτι τῆς ἐδῶ καὶ μιὰ ἐβδομάδα. Εἶχαν ἀποχαιρετισθεῖ, εἶχαν φιληθεῖ, εἶχαν ὑποσχεθεῖ ὁ ἓνας στὸν ἄλλον νὰ

(Ἀπὸ τὸ βιβλίον «Μῦθοι καὶ Ληγιήματα»)

ΕΥΡΙΑΚΗ ΑΛΕΞΑΝΔΡΙΔΟΥ

είναι φίλοι σ' όλη, σ' όλη τους τή ζωή και νάχουν ταχτική αλληλογραφία.
— Ναί, Πετρούκη μου, είχε πει ή Λούση, θά σου γράφω, αλλά με τή συμφωνία να παραβλέπης τά... άνορθογραφικά μου λάθη!

— Ναί, Λούση μου, θά τα παραβλέπω, αλλά με τή συμφωνία να παραβλέπης και σ' τα δικά μου.

Κι' ό Γιώργος επίσης είχε αφήσει τούς γονείς του για να γυρίση στο λύκειο. 'Αποχαιρετώντας τούς φίλους του, τούς είχε πει μ' όλη του την καρδιά:

— Καλή αντίμωση τ' όρχόμενο καλοκαίρι!

Δέν έμεινε λοιπόν παρ' ό Τοτός. Κι' αυτός όλη του την καλοσύνη τήν έδειξε στο τέλος: "Έφερε για τούς ταξιδιώτες μι' ασακούλα καραμέλες κι' είπε του Πετρούκη.

— Μαλλώναμε καμμι' αφορ' και πιανόμαστε, πάντα όμως είμαστε φίλοι, δέν είν' έτσι;

Για τόν καλό αυτό λόγο ή Παυλίνα τόν φίλησε.

— Καλή αντίμωση τ' όρχόμενο καλοκαίρι, Τοτό...

— Καλή αντίμωση!

Πήγαν όλοι με τ' αυτοκίνητο ως τ' σταθμό κι' από κει οι γονείς και τ' δυό παιδιά πήραν τ' τραίνο για τήν 'Αθήνα.

— Καλό ταξίδι! καλό ταξίδι!

('Ακολουθεί)

Η ΚΥΡΑ-ΜΑΡΘΑ

ΠΑΙΔΙΚΕΣ ΙΣΤΟΡΙΕΣ

ΟΙ ΕΞΕΤΑΣΕΙΣ ΤΗΣ ΣΑΣΑΣ

Μιά πού και τ' άλλα παιδιά του σπιτιού είχαν δώσει τις εξετάσεις τους και περίμεναν τώρα πιά με χαρά τ' ένδεικτικά τους, έπρεπε κι' ή Σάσα να δώση τις δικές της εξετάσεις και να πάρη κι' αυτή τ' ένδεικτικό της. Μά τί λοιπόν, για μισό μερδικό τήν είχαν αυτή;

Σάν άκουσε μάλιστα πως θά βράβευε ό μπαμπάς μ' ένα κουτί σοκολατάκια τ'ό Μίμη και τόν 'Αλέκο αν θάπαιρναν με καλό βαθμό τ' ένδεικτικά τους, χάλασε τόν κόσμο.

— Σέλω κι' εγώ δεικτικό!.. (στη γλώσσα της Σάσας τ' ένδεικτικό). Σέλω κι' εγώ κολατάκια!..

"Ετσι αποφασίστηκε από τή σχολική επιτροπή του... σπιτιού, «χάριν της ισότητος και της γαλήνης μεταξύ των αδελφών», να δώση κι' ή Σάσα τις εξετάσεις της.

Κι' άκουστε πρώτα κατά ποιά τρόπο έγιναν δάσκαλος της άνεπούλας μου:

Βλέποντας ή Σάσα όλο τ' χειμώνα τ'ό Μίμη και τόν 'Αλέκο με βιβλία, τετράδια και μολύβια, άρχισε να ζηλεύη. "Ηθελε σώνει και καλά να μάθη κι' αυτή «γάμματα».

— Μά, Σάσα, είσαι μικρούλα και στο κεφαλάκι σου δέ θά μπόρ'ε να χωρέση τίποτα, τίποτα — τής έλεγε ή μαμμά, χαϊδεύοντάς την.

Πού ν' άκούση όμως αυτή! Καλέ, τ'είν' αυτά; "Η Σασούλα δέ θά μπόρ'ε να μάθη τίποτα. πούξερε κιόλας να διαβάξη στο βιβλίο του 'Αλέκου άναποδα!;

Μιά πού δέ μπόρ'ε λοιπόν να γίνη άλλοιως, έπρεπε να βρεθ' ή δά-

σκαλος της Σάσας. 'Ο Μίμης, πού κάνει πως τ' άξερει όλα, προθυμοποιήθηκε άμέσως να διορίσ'η αυτός, και μάλιστα άμισθος. "Η Σάσα στήν άρχή δέν τόν ήθελε.

— 'Ο Μίμης δάσκαλος! πφ!..

Αυτή ήθελε δάσκαλο μεγάλο να φορ'η μάλιστα και γυαλιά. "Ηρθε σέ μένα και μούκανε τ' παράπονά της. Κι' εγώ άνέλαβα να τ' συμβιβάσω τ'ά πράγματα. "Ο Μίμης θά γινόταν δάσκαλος της κι' εγώ γενικώς έπιθεωρητής! "Η Σασούλα δέν κατάλαβε και πολλά πράγματα για τ' δικό μου τίτλο, δέχτηκε όμως μι' α' πού θάμουν κι' εγώ στη μέση — μεγάλος και με γυαλιά!

Μ' άπ' τ'ό πρώτο κιόλας μάθημα ή μαθήτριά τ'ά τσούγκρισε με τ'ό δάσκαλό της. Κι' έπειδή τ'ό δικό ήταν με τ'ό μέρος της, αποφασίστηκε από τή σχολική επιτροπή — τ'ό μπαμπά, τή μαμμά και μένα ή άπαλλαγή του Μίμη από τ'α καθήκοντά του — τί σύντομο κι' άδοξο τέλος δασκάλας! — «διά κατάχρησιν εξουσίας».

"Ετσι, εξαιτίας του κυρίου Μίμη, υποβιβάστηκε κι' εγώ, χωρίς να φταίω σέ τίποτα, κι' από έπιθεωρητής έγινα δάσκαλος!

"Η άνεπούλα μου ήταν ένθουσιασμένη μαζί μου. "Η αλήθεια είναι ότι δέν ήμουν καθόλου αυστηρός με τή μαθήτριά μου. Δέ μού βόσταγε ή καρδιά να θυμάσω με τις ξανθές αυτές μπουκλιτσες και τ'α μαριόλικά γαλαν'α ματάκια πού με κοιτούσαν κοροϊδευτικά. "Ετσι, μέσα σέ κάμποσους μήνες, κατόρθωσε να μάθη ή Σάσα τ'ό αλφάβητο ως τ'ό θήτα, και να τ'ό λέη απέξω κι' άνακατωτά να μετράη, όπως τής άρεσε, από τ'ό ένα ως τ'ό δέκα, και να γράφη στήν

πλάκα μεγάλα άλφα, γιώτες και όμικρα

"Ηταν λοιπόν καιρός να δώση κι' αυτή τις εξετάσεις της και να πάρη τ'ό βραβείο της, αν τ'α κατάφερνε καλά.

Για μέρα των εξετάσεων όρίστηκε ή μέρα πού θάπαιρναν τ' ένδεικτικά τους ό Μίμης κι' ό 'Αλέκος, «προς πρόληψιν ταραχών κατά τήν άπονομήν των βραδίων» — όπως δήλωσε ό σοφ'η σχολική επιτροπή.

"Ετυχε λοιπόν να'ναι Κυριακή. Τ'ί έπίσημη μέρα! Και τί όμορφη πούταν ή μαθήτριά μου με τ'ό καινούργιο ρόζ φορεματάκι της, πούχε ένα κοτζάμ φιδέκο και τήν έκανε να μοιάζ'η μ' ένα ζωντανό τριαντάφυλλο! "Εγώ τουλάχιστο φοβόμουν πως δέ θά μπόρ'ε να κρατήσω για πολλή ώρα τήν αξιοπρέπεια του δασκάλου, πως θ' άρπαξα τή Σασούλα στα χέρια μου, θά τή σήκωνα ως τ'ό ταβάνι, και θά τής έδινα τ'ό βραβείο της μ' όλη μου τήν καρδιά, χωρίς να τή βασανίσω με τις εξετάσεις.

"Όταν γύρισαν άπ' τ'ό σχολείο ό Μίμης κι' ό 'Αλέκος καμαρωτοί-καμαρωτοί για τ'ό άριστα των ένδεικτικών τους πού κρατούσαν στα χέρια, — καθήσαμε όλοι μπροστά στο γραφείο του μπαμπά, βάλαμε τή Σάσα άπέναντί μας κι' άρχισαν οι εξετάσεις.

"Ο Μίμης κι' ό 'Αλέκος, πού τούς φαινόταν κωμική ή σκηνή, είχαν ξεκαρδιστεί στα γέλια. Μά τούς έκανα να σοβαρευτούν.

— Παιδιά, ήσυχία παρκαλ'ω! Πές μας, Σάσα, τι ξέρεις άπ' τ'ό αλφάβητο...

Κι' ή Σασούλα, πούχε όλη τήν ώρα τ'α μάτια της στηλωμένα πάνω στα ώρατα κουτιά με τ'α σοκολατάκια, πούταν στο γραφείο, και σκεπτόταν ίσως αυτή τή στιγμή ποιά να διαλέξη, — με κοίταξε ξαφνιασμένη, τάχασε, και δέ μπόρ'ε να άρθώση λέξη.

— Εμπρός, Σάσα! Για θυμήσου...

"Αλφα...
— Άφα, Γάμα, "Ετσιλο, "Ητα, "Ητα, "Ητα!.. είπε ή μαθήτριά μου μονορούφι, σ'α να τής ήρθε άξαφνα ή θεία φώτιση.

Τ'ό τί έγινε τότε δέ λέγεται! "Ο Μίμης κι' ό 'Αλέκος πετάχτηκαν άπ' τις καρέκλες τους, κρατώντας τήν κοιλιά τους από τ'α γέλια. Τ'ό μπαμπά άπ' τ'α πολλά γέλια τ'όρθε βήχας. "Η μαμμά έψαχνε να βρ'η τή Σάσα, πού τ'ό είχε σκάσει από τή ντροπή της. Κι' εγώ έμεινα με τήν προσβολή τής άποτυχίας τής μαθήτριάς μου...

ΑΛΕΠΟΥ ΚΑΙ ΛΥΚΟΣ ΛΑ-Ι-ΚΟΣ ΜΥΘΟΣ

Μιά άλεπού γύριζε τής πρωινές ώρες βιαστική στη φωλιά της, να κρυφτ'η και να ξεκουραστ'η από τούς κόπους του νυχτερινού κυνηγιού.

"Από κάποιο ύποπτο κρότο πού νόμισε πως άκουσε, άναγκάστηκε να λοξοδρομήση και να πάρη ένα μονοπάτι πού δέν τ'ό είχε περάσει άλλοτε.

Γι' αυτό προχωρούσε σ' εκείνο π'ό προσεχτικά άπ' ό,τι συνήθιζε, με τ'α μάτια όρθανοίχτα πού κοίταζαν παντού, ταυτιά τεντωμένα νακούσουν και τ'ό παραμικρό και τ'α πόδια έτοιμα να τρέσουν στο τέσσερα μόλις τ'ό καλούσε ή άνάγκη — ήταν πού λέει ό λόγος, «μάτι, πόδι, και αυτί».

Καθώς περπατούσε έτσι, αντίκρουσε από μακριά μι'α στάνη, κοντοστάθηκε, και αποφάσισε να γυρίση πίσω για ναποφύγη τ'ό κακό συναπάντημα με τούς τσοπάνηδες πού θά τής άργάζαν τ'ό τομάρι στο ξύλο, ή με τ'α τσοπανόσκυλα πού θά τής ξέσχιζαν τ'ό πετό με τ'α δόντια τους.

"Ενώ ήταν έτοιμη να πάρη νέο δρόμο, μάλιστα ένα άρνάκι, πού έβόσκε σ' ένα παράμερο χλοϊσμένο βοσκοτόπι και κάπου κάπου χοροπηδούσε κι' άφηνε βελάσματα χαράς.

"Αμέσως άλλαξε γνώμη και είπε:

— Νά ένα άνεπέντεχο κελεπούρι! Τί καλό θά ήταν να τ'ό πάρω, να τ'ό μεγαλώσω, να τ'ό παχύνω, μ' ένα λόγο να τ'ό μαννρέψω κι' εγώ όπως άκούω να λένε οι άνθρωποι, κι' ύστερα να τ'ό φάω.

"Ετρεξε τότε κοντά του, και με τήν πονηράδα της και τις γαλιφιές της, τ'ό κατέφερε να τήν πιστέψη πως ήταν ή θεία του ή κυρά-Μαριώ, και να τήν ακολουθήση ως τή φωλιά της.

Στο δρόμο τήν αντίμωσε ένας λύκος, και σ'α τήν είδε με τ'ό άρνί, κάρφωσε σ' αυτό τ'α μάτια του με λαχτάρα, και τής πρότεινε αν ήθελε να γινόταν συντρόφος.

"Η άλεπού τ'ό δέχτηκε, με τή συμφωνία να έμενε έξω από τή συντροφιά τ'ό άρνάκι, γιατί αυτό τ'ό είχε πιά δικό της, όπως είπε, και θά τ'ό έκανε μαννάρι.

— Μά καίμενη, κι' εγώ είμαι σύμφωνος σ' αυτό, θά κάνουμε μοιρασιά σ' ό,τι πιάνουμε άπ' έδω και μπρός.

"Ετσι οι δυό συντρόφοι κάθησαν στην ίδια φωλιά, έδαιναν μαζί στο κυνήγι, κάνοντας πλάτες ό ένας τ'ό άλλου και περνούσαν καλά.

Σ' αυτό τ'ό άναμεταξύ τ'ό άρνί πάχαινε γιατί ή άλεπού τ'ό περιποιόταν πολύ, τ'ό πηγαινε κάθε μέρα και τ'ό

βοσκούσε σ'ε μέρη πού είχαν παχ'ό χορτάρι και όροσερό νερό.

Τ'ες πρώτες ήμέρες δέν τ'ό άφηνε καθόλου από κοντά της, μά σ'α είδε πως ό σύντροφός της δέν έδινε προσχή σ' αυτό, ξεθάρρεψε, και κάπου κάπου τ'ό άφηνε και μόνο του, μά πάντα για καλό και για κακό είχε και τήν έννοια της σ' εκείνο.

Μιά νύχτα όμως, όρέχτηκε κόττες κι' αποφάσισε να πεταχτ'η για λίγο σ'ε κάποιο κοντινό κοττέσι να κλέψ'η άπ' αυτές και πήρε μαζί της τόν σύντροφό της τ'ό λύκο, για να φυλάξη καρπούλι.

Αμα ζύγωσε στο κοττέσι, τή μυρίστηκε ό σκύλος τ'ό σπιτιού, τήν κυνήγησε, κι' εκείνη άναγκάστηκε να τ'ό βάλ'η στα πόδια και να πάη μακριά.

Τότε ό λύκος, πού ξέφυγε από άλλη μεριά, βρ'ηκε τήν εύκαιρία, έτρεξε στη φωλιά κι' έφαγε τ'ό άρνί, ύστερα τ'ό γέμισε τ'ό τομάρι με άχυρα και τ'ό έβαλε όρθιο στη μεριά πού συνήθιζε να μένη ζωντανό.

"Όταν από ώρα ή άλεπού γύρισε στη φωλιά της και τ'ό είδε έτσι, κατάλαβε τί είχε γίνει, μά δέ μίλησε, παρ'ό έκανε τήν κουτή.

Βγήκε άκόμα και μάζεψε χορτάρι και τ'ό έβαλε μπροστά στο άρνί για να φάη τάχατες, και είπε τ'ό λύκου:

— Δέν ξέρω, κύρ-Νικολό, τί έπαθε τ'ό μαννάρι μου και δέν τρώει ούτε και μπόρ'ε να σταθ'η στα πόδια του. Και χωρίς να περιμένη να τής άπαντήση ό σύντροφός της ξαπλώθηκε να κοιμηθ'η.

"Όλη εκείνη τή νύχτα δέν έκλεισε μάτι από τ'ό κακό της και συλλογίζόταν πως να εκδικηθ'η τ'ό λύκο πού πάτησε τή συμφωνία τους και τής έφαγε τ'ό άρνί, και μόνο σ'α βρ'ηκε τί γαϊτάνι θά τ'ό έπλεκε, έλαγοκοιμήθη λίγο πριν χαράξη ή μέρα.

Με τ'ό γλυκοχαράγμα σηκώθηκε, βγήκε από τήν φωλιά της σ'ε κλέφτρα, κι' έτρεξε κατά τήν παραλία γιατί ήξερε πως εκείνη τήν ώρα οι ψαράδες θά τραβούσαν εκεί τ'α δίχτυα τους.

Κρύφθηκε σ' ένα βράχο, παραφύλαξε και σ'α βρ'ηκε τόν καιρό, έκλεψε μερικά ψάρια και τ'α πήγε στη φωλιά της, όταν κατάλαβε πως ό σύντροφός της θά είχε βγει έξω.

Σ'ε κανένα δυό ώρες πού γύρισε ό λύκος πεινασμένος και είδε τ'α ψάρια, τής είπε γεμάτος χαρά.

— Μπράβο, καλή μου συντρόφισσα, σ'α αξίζεις ένα βασιλείο, σ'α να ήξερες πως θά πεινούσα τόσο, και φρόντισες για τέτοια μεζέ πού με

ΓΙΑΝΝΗΣ ΚΑΜΑΡΙΝΑΚΗΣ

τρελαίνει· μὰ πές μου ἀπὸ ποῦ τὰ πῆρες, νὰ πάω νὰ πάρω κι' ἐγώ.

Ἡ ἀλεπού τοῦ ἀπάντησε:

— Τὰ ψάρεψα σήμερα πρωτὶ-πρωτὶ.

— Ποῦ; καὶ πῶς;

— Νά, πήρα τὸ λαγῆνι ποὺ ἔχουμε ἐδῶ γιὰ νερό, τὸ κρέμασα ἀδειανὸ στὸ λαιμὸ μου, τοῦ ἔβαλα μέσα δόλωμα καὶ μπήκα στὴ θάλασσα. Ἀνεβοκατέβαζα τὸ κεφάλι μου καὶ τὸ λαγῆνι ἔκανε κλού, κλού, κλού, ἔτσι προσκαλοῦσε τὰ ψάρια καὶ αὐτά, ἀκούοντάς το, ἔτρεχαν καὶ ἔμπαιναν μέσα καὶ νὰ τα τώρα, ποὺ τὰ ἔχουμε καὶ τὰ τρώμε.

— Αὐριο τὴν αὐγὴ, τῆς λέει ὁ λύκος, θὰ πᾶμε μὲτ' ἐνὶ περιγιάλι. Ἐκεῖ ἐσὺ θὰ μοῦ κρεμάσῃς ὅπως ξέρεις στὸ λαιμὸ τὸ λαγῆνι, νὰ μῶω στὴ θάλασσα νὰ τὸ γεμίσω ψάρια, νὰ βγῶ νὰ τὰ δειάσω, καὶ πάλι νὰ μῶω νὰ τὸ ξαναγεμίσω, γιατί μ'ἀρέσει πολὺ αὐτὸ τὸ φαί.

Τὸ ἄλλο πρωῒνὸ, μόλις πῆγαν οἱ δύο τους στὸ γιολό, κρέμασε ἡ ἀλεπού τὸ λαγῆνι στὸ λαιμὸ τοῦ λύκου καὶ τοῦ λέει:

— Ἐπρὸς τώρα γιὰ τὸ ψάρεμα, γιατί θαρρῶ πῶς βλέπω ἕνα κοπάδι ψάρια ἐκεῖ κάτω.

Ἀμα ὁ λύκος προχώρησε λίγο στὴ θάλασσα, ἀνεβοκατέβασε δυο-τρεῖς φορές τὸ κεφάλι του καὶ τὸ λαγῆνι ἄρχισε νὰ παίρνῃ νερὸ καὶ νὰ κάνῃ, κλού, κλού, κλού.

Ἡ ἀλεπού ποὺ τᾶκουσε τοῦ εἶπε πονηρά:

— Νά, τὰ ψάρια μπαίνουν κιόλας!

Μὰ σὲ λίγο τὸ λαγῆνι βάρυνε, ποὺ ἀπὸ τὸ νερὸ, ἔκανε τὸν λύκο νὰ βουλιάξῃ καὶ νὰ φωνάξῃ ἀπελπισμένα στὴν ἀλεπού.

— Βοήθα με, συντρόφισσα, γιατί πνίγουμε.

— Καλὰ σ' ἔχω τώρα, τοῦ ἀπάντησε ἐκείνη μὲ χαχανιτά, τράβα νὰ κάνῃς μπουρμπούλθρες, ἔτσι τὸ ἀρνὶ ποὺ μοῦφαγες σοῦ βγαίνει ξυνό, καὶ ἀπὸ τὴ μύτη μάλισα.

Μ' αὐτὸν τὸν τρόπο ἡ ἀλεπού ἐκδικήθηκε τὸν κακὸ σύντροφό της. Ἐπειτα γυρίζοντας στὴ φωλιά της εὐχαριστημένη γιὰ κείνο ποὺ σκάρωσε στὸ λύκο, εἶπε στὸν ἑαυτὸ της:

— Ἀπ' ἐδῶ καὶ ἔμπρός, κυρὰ-Μαριώ, γιὰ νὰ εἶσαι ἀσφαλισμένη, δὲν ἔχει νὰ ξαναπάρῃς σύντροφο. Θὰ κάνῃς τίς δουλειές σου πάντα μόνη σου· σύμφωνα μὲ τὴν παροιμία ποὺ ἀκουσες ἐδῶ καὶ καιρὸ ἀπὸ τὸ γέρο τσοπάνη: «Μοναχὸς σου χόρευε, καὶ ὅσο θέλεις πῆδα», καὶ ποὺ μὲ δλῆ σου τὴν ἐξυπνάδα δὲν εἶχες καταλάβει ὡς τώρα τὴ σημασία της.

ΠΑΝΑΓ. Δ. ΣΕΦΕΡΑΝΣ

Η ΠΕΡΙΟΥΣΙΑ ΤΗΣ ΜΠΕΤΤΥ

ΑΜΕΡΙΚΑΝΙΚΟ ΜΥΘΙΣΤΟΡΗΜΑ ὑπὸ EUDOXIE DUPUIS

— Συνέχεια ἀπὸ τὸ προηγούμενο —

Ὅταν ἐπιτέλους ἡ ἀστεία ὀρχήστρα ἐξάντλησε τὸ ρεπερτόριό της, ἀφοῦ ζάλισε καὶ ξεκούφανε τοὺς καλεσμένους, ἡ γιορτὴ, ποὺ ἡ παρέλαση ἦταν μονάχα τὸ προοίμιό της, ἄρχισε πιά στὰ σωστά. Καθένας ἦταν τώρα ἐλεύθερος νὰ κάνῃ ὅ, τι τοῦ ἄρεσε, ἄλλα παιδιὰ ἔτρεξαν νὰ παίξουν τένις, ἄλλα τὴ μπάλλα, μερικοὶ κατέβηκαν στὸ ποταμάκι κι' ἔκαναν βόλτες μὲ τὴ βάρκα, ἐνῶ ἄλ-

ρέκλα, τοποθετήθηκε ἀντίκρου τους στὴν ἄλλη ἀκρῇ. Τῆς εἶχαν βγάλει τώρα τὸ καπέλλο της καὶ μαζὶ μ' αὐτὸ φυσικὰ καὶ τὰ ψεύτικα μαλλιά της.

Μὰ τὸ παιδάκι δὲ φαινόταν νὰ σκοτίζεται γιὰ τίς μποῦκλες ποὺ τῆς ἔλειπαν, οὔτε γιὰ τίς ξανθὲς οὔτε γιὰ τίς καστανές, καὶ ζητοῦσε νὰ τῆς σερβίρουν τσάι μὲ γάλα, «ὅπως στοὺς μεγάλους, μὲ πολλὴ ζάχαρη» κι' οὔτε τὴν ἐνοιαζε ἂν, κουρεμμένη καθὼς ἦταν, ἔμοιαζε ἀσχημὴ ἢ ὁμορφῇ.

« Ποιὸς θέλει τοῦτο τὸ δαμάσκηνο; » (Σελ. 415, στ. β').

λοι περιορίζονταν νὰ ρίχνουν ψεύτικα καϊκάνια καὶ νὰ τὰ παρκαλοῦν θοῦν ἀπ' τὴ στεριά.

Ὅστερα ἦρθε ἡ ὥρα γιὰ τὸ φαγοπότι.

Οἱ περισσότεροι, ἂν ὄχι ὅλοι, περὶ μενταν αὐτὴ τὴν ὥρα μὲ κάμποση ἀνυπομονησία καὶ οἱ μικροὶ προσκαλεσμένοι δὲ μπόρεσαν νὰ κρατήσουν τὴ χαρὰ τους ὅταν εἶδαν τὰ δυὸ πελώρια τραπέζια, βαλμένα τὸ ἕνα διπλὰ στὸ ἄλλο σὲ σχῆμα Τ, μὲ τὰ πιδὸ δρεκτικά καὶ ὠραία πράγματα ποὺ μπορεῖ κανεὶς νὰ φαντασθῇ. Στὴν κορυφὴ τοῦ Τ, κάθισαν ἡ Μπέττυ καὶ ὁ Τζάκ, καὶ ἡ μικρούλα Πόλλυ, θρονιασμένη στὴν ψηλὴ της τήν κα-

Ποτὲ δὲν εἶχε στρωθεῖ στὸ Γκρήν-μπόρσο παρόμοιο τραπέζι. Τὸ πρωτὶ κιόλας εἶχαν φτάσει ἀπὸ τὴ Νέα Ὑόρκη πελώρια κοφίνια γεμάτα κάθε λογῆς φρούτα, ζαχαρωτά, γλυκίσματα καὶ μπισκότα, δίχως νὰ λογαριάσου με τίς γαρνιτούρες γιὰ τὸ τραπέζι ποὺ κι' ἐκεῖνες ἀκόμη, ἦταν φαγώσιμες.

Ἀνάμεσα σ' αὐτὲς ἦταν καὶ δυὸ γλάστρες μὲ μικροσκοπικὲς πορτοκαλιές, κι' ἕνα πελώριο ψάρι, ποὺ καθὼς εἶπε ἡ Τίλλι, φαινόταν ἔτοιμο νὰ δώσῃ βουτιά στὴ θάλασσα. Ἡ ἀλήθεια ὅμως εἶναι πῶς πήρε ἐντελῶς δικφορετικὴ διεύθυνση.

Ὅσο, ὁ μεγαλύτερος ἀλαλαγμὸς

ἔγινε ὅταν φανερώθηκε τὸ μυστικὸ τῆς γιαιγῆς Τζένης. Μπροστὰ στὴ Μπέττυ τοποθετήθηκε μιὰ γιγάντια τούρτα μὲ τ' ὄνομά της γραμμένο ἐπάνω μὲ ζάχαρη καὶ στολισμένο μὲ δεκατρία κεράκια ἀναμμένα. Ἐνα παρόμοιο γλυκίσμα στήθηκε μπρὸς τοὺς Τζάκ, μὲ τ' ὄνομά του κι' αὐτοῦ γραμμένο καὶ μ' ἕνα κεράκι περισσότερο. Καὶ τέλος, ἡ μικρούλα Πόλλυ ἔλαβε κι' αὐτὴ τὸ γλυκίσμά της, πιδὸ μικρὸ ὅμως καὶ μὲ τρία κεράκια μοναχά (*). Μὰ ἡ μικρούλα δεσποινὶς δὲν μποροῦσε πιά νὰ δώσῃ σημασία στίς τιμὲς ποὺ τίς γίνονταν. Τὰ μάτια της ἔκλειναν ἀπ' τὴ νύστα καὶ τὴ στιγμή ποὺ ἔβαζαν τὸ γλυκὸ μπροστὰ της, ἔπεσε στὴν ἀγκαλιά της νταντάς της ἀποκοιμισμένη.

Οἱ τοῦρτες τῆς Μπέττυ καὶ τοῦ Τζάκ ποὺ ἡ καθεμιὰ τους ἦταν μεγάλη σὰ μυλόπετρα (αὐτὴ τὴν παρομοίωση τὴν εἶχε βρεῖ ὁ Τζάκ, ἀλλὰ ἦταν κάπως ὑπερβολικὴ) μοιράστηκαν σὲ ὅλους τοὺς προσκαλεσμένους. Μὰ ὅλοι τους εἶχαν τιμήσει σὲ τέτοιο σημεῖο ὅλα τὰ προηγούμενα γλυκά, ποὺ στάθηκε ἀδύνατο νὰ δοκιμάσουν κἂν αὐτὸ, καὶ, σύμφωνα μὲ τὴν παλιὰ συνήθεια, τὸλῖξαν τοῦ καθενὸς τὸ κομμάτι σ' ἕνα χαρτί καὶ τοῦ τὸ ἔδωσαν νὰ τὸ πάρῃ μαζὶ του.

Ὅταν σηκώθηκαν ἀπ' τὸ τραπέζι, ὅλοι, μεγάλοι καὶ μικροί, νόμιζαν πῶς ἡ γιορτὴ εἶχε πιά τελειώσει· ἀλλὰ μόλις γύρισαν στὸ σπίτι, ἀντίκρυσαν στὴ μεγάλη εἴσοδο μιὰ περίεργη μορφή. Ἦταν ἕνας ποὺ ἔμοιαζε μὲ παλιάτσο, ντυμένος κατάλευκα, μ' ἕνα γιαντὶ ἀπὸ κολλαριστὴ μουσελίνα στὸ λαιμὸ του καὶ μὲ τὸ κεφάλι σκεπασμένο μ' ἕνα πελώριο καστόρινο καπέλλο. Ἀπὸ τὸ μέτωπό του ἔπεφταν κάτι τσουλούφια ξανθὰ σὰν τὸ λινάρι, ποὺ τοῦ σκέπαζαν τὸ μισὸ τοῦ πρόσωπο. Ὅσο, κάτω ἀπὸ τὰ δασιά του φρύδια, ἡ Μπέττυ γινώρισε δυὸ μάτια ποὺ τὴν κοίταζαν πονηρά κι' εἰρωνικά, κι' ἕνα τέτοιο βλέμμα δὲν μποροῦσαν νὰ τὸ χουν πολλοί...

Ὁ ἄγνωστος ἦταν καθισμένος σ' ἕνα σκαμνάκι καὶ μπροστὰ του, βαλμένο ἐπάνω σ' ἕνα τραπέζι, ἦταν ἕνα γλυκίσμα τόσο μεγάλο, ὥστε μπροστὰ σ' αὐτὸ τὰ γλυκίσματα τῆς Μπέττυ καὶ τοῦ Τζάκ θὰ φαινόταν τιποτένια.

(*) Στὴν Ἀγγλία, στὴ Γερμανία καὶ στὴν Ἀμερικὴ συνηθίζουν, σὰ γενέθλια καθενὸς (ποὺ ἐκεῖ τὰ γιορτάζουν ὅπως ἐμεῖς τὴν ὀνομαστικὴ ἑορτὴ) νὰ τοῦ προσφέρουν ἕνα γλυκίσμα στολισμένο μὲ τόσα κεράκια ὅσα εἶναι τὰ χρόνια ποὺ συμπληρώνει. Τέτοια ἦταν τὰ γλυκὰ τοῦ Τζάκ, τῆς Μπέττυ καὶ τῆς Πόλλυ.

— Ὁ Τζάκ Χόρνερ! φώναξαν μερικά παιδιά. Ὁ Τζάκ Χόρνερ εἶναι.

Ὁ Τζάκ Χόρνερ εἶναι ἕνα κομικὸ πρόσωπο γνωστότατο στὰ παιδιά τῆς Νέας Ὑόρκης μὰ καὶ ὅλης σχεδὸν τῆς Ἀμερικῆς. Εἶναι, νὰ ποῦμε, κάτι παρόμοιο μὲ τὸ δικό μας Καραγκιόζη.

— Ὁ Τζάκ Χόρνερ; εἶπε ἡ Μπέττυ μέσα της. Αὐτὸς ὁ Τζάκ Χόρνερ μοῦ φαίνεται σὰν νὰ μοιάζῃ πολὺ μὲ τὸν κύριο Ριχάρδο Βὰν-Κούρτ.

Ὅσο, αὐτὴ τὴν ἀνακάλυψη τὴν κράτησε γιὰ τὸν ἑαυτὸ της.

Στὸ μεταξὺ ὁ Τζάκ Χόρνερ εἶχε κάνει ἕνα μεγάλο ἀνοιγμα στὴν κρούστα τῆς τούρτας του κι' ὕστερα ἔχωσε μέσα τὸ χέρι του.

— Ποιὸς θέλει τοῦτο τὸ δαμάσκηνο; φώναξε βγάζοντας τὸ χέρι του καὶ δείχνοντας ἕνα πραγματάκι ποὺ οὔτε ἀπὸ μακριὰ δὲν ἔμοιαζε μὲ δαμάσκηνο, μὰ ὅσο, ἔγινε περιζήτητο ἀπ' ὅλα τὰ παιδιὰ.

— Ἐγώ, ἐγώ! φώναξαν εἰκοσι φωνές.

Ἡ Μπέττυ, σὰν φιλόξενη οἰκοδέσποινα, στάθηκε ἀμίλητη.

— Σταθίτε νὰ ἰδοῦμε, ἔκανε ὁ Τζάκ Χόρνερ. Ἐδῶ ἐπάνω εἶναι γραμμένο τ' ὄνομα τῆς Ἀγνῆς Γκράχαμ. Ποιὰ εἶναι ἡ Ἀγνὴ Γκράχαμ;

— Ἐγώ, ἔκανε μιὰ δειλὴ φωνίτσα, κι' ἕνα χαριτωμένο κοριτσάκι ἐπὶ-ὀκτὼ χρότων πλησίασε τὸν Τζάκ Χόρνερ.

Τὸ «δαμάσκηνο» ἦταν ἕνα ὠραῖοτατο κουτάκι καὶ μέσα σ' αὐτὸ βρισκόταν μιὰ χαριτωμένη ἀσημένια δαχτυλίδι, ποὺ ἐρχόταν ἴσα-ἴσα στὸ δαχτυλάκι τῆς μικρῆς Ἀγνῆς.

Ζωηρὰ χειροκροτήματα χαιρέτισαν τὸ εὑρημα τῆς μικρούλας. Κι' ὕστερα τὰ μάτια ὅλων παρκαλοῦθησαν μὲ διπλὴ ἀγωνία τὸ χέρι τοῦ Τζάκ Χόρνερ ποὺ ἔκανε πάλι τὴ βουτιά του μὲς στὴν τούρτα. Τούτῃ τὴ φορὰ τὸ «δαμάσκηνο» εἶχε γραμμένο τὸ ὄνομα τῆς Τίλλι Τζένυ, τῆς ἀγαπημένης φίλενάς της Μπέττυ.

Ἡ Τίλλι ἀνοῖξε μ' ἀνυπομονησία τὸ δεματάκι κι' ἀνακάλυψε ἕνα πε-

ΕΙΚΟΝΕΣ ΠΑΙΔΙΩΝ ΕΚ ΤΟΥ ΦΥΣΙΚΟΥ

Ὁκτὼ παιδόκια καταχαρούμενα μέσα στὸ τραῖνο ποὺ τὰ πηγαίνει στὴ Θερινὴ Κατασκήνωση.

ριδέραιο από κοράλλια. Καταμαγευμένη, έτρεξε στη Μπέττυ παρακαλώντας την να της τὴ βάλει κιόλας στὸ λαιμό.

Ὁ Τζακ Χόρνερ ἔκανε καινούργια βουτιά. Τούτη τὴ φορά τὸ «δαμάσκηνο» προορίζεται για ἕνα ἀγοράκι κι' όταν ἀνοίχθηκε, βγήκε ἕνας θαυμάσιος σουγιάς με δυὸ λεπίδια. Κι' αὐτὸ συνεχίστηκε ἕως δτου δλοι οἱ νεαροὶ προσκαλεσμένοι τοῦ Ντένιστον πήραν ὁ καθένας τὸ δαμάσκηνό του κι' ἀπόκτησαν ἀπὸ ἕνα δῶρο, πὸν θὰ τοὺς ἔμενε γιὰ ἐνθῦμιο τῆς ἀλησμόνητης αὐτῆς γιορτῆς.

(Ἀκολουθεῖ)

ΓΕΩΡΓΙΑ ΤΑΡΕΟΥΛΗ

ΑΘΗΝΑ·ΚΑΙ ΕΠΙΣΤΟΛΑΙ

Ο ΚΑΒΑΦΗΣ

Ἀγαπητοί μου,

ΠΟΛΛΟΙ ἀπὸ σὰς ἀπορήσατε—καὶ τὸ γράψατε μάλιστα—στὴ Διάπλασι—πὼς δὲν σὰς μίλησα γιὰ τὸν ἀλεξανδρινὸ ποιητὴ πὸν πέθανε τὸν περασμένο Ἀπρίλη; Στὶς ἐφημερίδες διαβάσατε πὼς ἦταν ἕνας μεγάλος ποιητῆς κι' ἴσως ὁ μεγαλύτερος μέσας στοὺς σημερινούς μας. Ἡ «Νέα Ἑστία» τοῦ ἀφιέρωσε δῶκερο τὸ τελευταῖο τῆς τευχος, δπου δὲν βλέπει κανεὶς παρὰ ποιήματά του κι' ἐνθουσιώδη ἄρθρα γι' αὐτὸν ἀπὸ τοὺς καλύτερους μας κριτικούς. Κι' ἄλλα περιοδικά, κι' ἐδῶ καὶ στὴν Αἴγυπτο, τοῦ ἀφιέρωναν τεύχη. Χάλασε τελος πάντων ὁ κόσμος. Κι' ὁ κ. Φαίδων τίποτα, οὔτε λέξη; Γιατὶ αὐτό; Πὼς γιὰ τὸν Πορφύρα σὰς εἶπε τόσα;..

Νὰ σὰς πῶ. Καὶ γιὰ τὸν Καβάφη σκέφθηκα μιὰ στιγμή νὰ σὰς γράψω. Τὸ μετάνιωσα ὅμως, γιὰτ' εἶναι ἕνας ποιητῆς πὸν δὲν κάνει καθόλου γιὰ παιδιά, ὅχι πὼς δὲν θὰ τὸν καταλάβαιναν οἱ μεγαλύτεροι ἀπὸ σὰς, πὸν ξέρω καλὰ πὼς καταλαβαίνουν... τὰ πάντα! ἄλλα κι' ἐσὶς θὰ τὸν καταλάβαιναν—εἶπα—δὲν θὰ τὸν αἰσθανόνταν. Εἶναι πολὺ, πάρα πολὺ ἀπαισιόδοξος! Καὶ παίρνει θέματα πὸν δὲν ἐνδιαφέρουν τὰ παιδιά, καὶ λέει πράγματα πὸν δὲν τὰ συγκινοῦν, καὶ παρουσιάζει ψυχικὲς καταστάσεις ξένες κι' ἀγνωστες ὁλωςδιόλου σ' αὐτά. Γιατὶ τὰ παιδιά εἶν' ἀνύποπτα ἀκόμα καὶ, κατὰ βάθος, χαρούμενα. Δὲν ξέρουν, δὲν ἔχουν δοκιμάσει πολὺ τὴ ζωὴ. Κι' ὅταν ἀκόμα μελαγχολοῦν, συλλογίζονται τὴς πὸν κοινὲς δυστυχίες: τὸ θάνατο, τὸ χωρισμό, τὴν ἀρρώστεια, τὴ φτώχεια... Ἐ, τίποτ' ἀπ' αὐτὰ δὲν βλέπει κανεὶς στὰ ποιήματα τοῦ Καβάφη. Οὕτε

γιὰ νεκροταφεῖα μιλεῖ, οὔτε γιὰ ταξίδια πὸν χωρίζουν γιὰ πάντα. Ἄλλὰ γι' ἄλλα πράγματα; γι' ἄλλες δυστυχίες, πὸν μόνο μεγάλοι, ἡλικιωμένοι, με πικρὴ πείρα ζῶντες, καὶ πολὺ δυστυχισμένοι, μποροῦν νὰ τὰ νοιώσουν καὶ νὰ τὰ αἰστανθοῦν.

Νὰ σὰς φέρω δυὸ μόνο παραδείγματα ἀπὸ τὸ Ἔργο του. Στὸ ποιήμα του «Ἡ Πόλις», πὸν θεωρεῖται ἐν' ἀπὸ τὰριστοτεργήματά του, μιλεῖ γιὰ κάποιον πὸν θέλει νὰ φύγῃ ἀπὸ τὴν πόλιν δπου ζῇ, με τὴν ἰδέα καὶ με τὴν ἐλπίδα πὼς ἀλλοῦ θὰ μπορέσῃ νὰ ζῇ καλότερα. Καὶ κάποιος ἄλλος—ὁ ποιητῆς ἴσως—τοῦ λέει: Τοῦ χάκου! Μὴν ἐλπίζεις πιά τίποτα. Ὅπου καὶ νὰ πᾶς, αὐτὴ ἡ πόλιν θὰ σ' ἀκολουθεῖ, Παντοῦ θὰ βρίσκησῃς τὰ ἴδια πράγματα καὶ παντοῦ θὰ κἀνῃς τὴν ἴδια ζωὴ. Γιατὶ σὺ ὁ ἴδιος—χάλασες πιά τὴ ζωὴ σου. Κι' δπου νὰ πᾶς, τὸ ἴδιο θάνατο χαλασμένη. Κάθησε λοιπὸν ἐδῶ πὸν κάθεται καὶ ὑπόμεινε. Τὸ καλότερο δὲν θὰ τὸ βρῇς πούθεν. Δὲν ἔχει πλοῖο γιὰ σέ, δὲν ἔχει ὁδὸ, δὲν ἔχει θάλασσα!... Σὰς παρακαλῶ, τί σχέση ἔχετε σὲς μ' αὐτὸ τὸ δυστυχισμένο ἄνθρωπο; Καὶ θὰ μποροῦσε ποτὲ νὰ σὰς πῇ κανεὶς τὰ ἴδια, ἀν' ἀκουε πὼς θὰ φύγετε ἀπὸ τὸν τόπο σὰς γιὰ νὰ πᾶτε σ' ἄλλον νὰ ζῆσῃτε καλότερα; Ὁ γελούσατε με τὴν καρδιά σας. Νὰ ἡ ὥρα πὸν θὰ βρίσκατε τὰ ἴδια, ἀν' φεύγατε ἀπ' τὸ χωριὸ σας γιὰ τὴν Ἀθήνα, ἢ ἀπ' τὴν Ἀθήνα γιὰ τὸ Παρίσι! Μὰ εἶναι πράγματ' αὐτά; Ὁταν ποτὲ δυνατό νὰ σὰς συγκινήσῃ, νὰ σὰς σπαράξῃ, νὰ σὰς κἀμῃ νὰ κλάψετε—ὅπως, ἀλίμονο! κανεὶ ἔμας τοὺς ἄλλους, τοὺς μεγάλους—ἕνα ποίημα σὴν τὴν «Πόλι» τοῦ Καβάφη; Ἄλλ' αὐτὸ δὲν θὰ πῇ πὼς δὲν εἶναι πραγματικῶς ἐν' ἀριστοτεργήμα. Καὶ γιὰ περιέργεια, σὰς τὸ ἀντιγράφω ἐδῶ νὰ τὰ διαβάσετε. Τὴν τέχνην του τοὺλάχιστο, τὴ φόρμα του, τὴν εὐγένεια τῆς γλώσσας του, τὴ δύναμιν τῆς ἑκφράσεως του καὶ τὸν πλοῦτο τῆς ρίμας του—ἔ, αὐτὰ θὰ τὰ καταλάβετε:

Εἶπες: «Θὰ πάγω σ' ἄλλη γῆ, θὰ πάγω σ' ἄλλη θάλασσα. Μιὰ πόλις ἄλλη θὰ βρεθεῖ καλύτερη ἀπὸ αὐτή. Κάθε ποσάθειά μου μιὰ κατὰδινῃ εἶναι γραφτὴ κι' εἶν' ἡ καρδιά μου—σὴν νεκρὸς—θαμνὴν. Ὅ νους μου ὡς ποτὲ μες στὸν παρασμένον αὐτὸν θὰ (μένει;

«Ὅπου τὸ μάτι μου γυρίσῃ, δπου κι' ἂν δῶ, εἴρεπα μαῦρη τῆς ζωῆς μου βλέπω ἐδῶ, πὸν τόσα χρόνια πέρασα καὶ ρήμαξας καὶ χάλασα.»

—Καινούριους τόπους δὲν θὰ βρεῖς, δὲν θὰ βρεῖς (ἄλλες θάλασσες. Ἡ πόλις θὰ σὲ ἀκολουθεῖ. Στὸς δρόμους θὰ γυρνᾷς τοὺς ἴδιους. Καὶ στὶς γειτονιὲς τίς ἴδιες θὰ γερνᾷς καὶ μες στὰ ἴδια σπίτια αὐτὰ θ' ἀσπρίζεις. Πάντα σὴν πόλιν αὐτὴν θὰ φθάσεις. Γιὰ τὰ ἄλλου—(μὴ ἐλπίζεις—δὲν ἔχει πλοῖο γιὰ σέ, δὲν ἔχει ὁδὸ. Ἐστὶ πὸν τὴ ζωὴ σου ρήμαξας ἐδῶ σὴν κώχῃ τούτῃ τὴ μικρῇ, σὴν τῇ γῇ τὴ χάλασα!

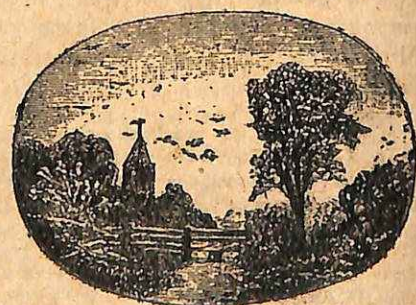
Ἀκόμη ἕνα παράδειγμα: Τὸ ἐπίσης ἀριστοτεργήματὶκὸ ποίημα πὸν ἐπιγράφεται «Τεῖχη». Διαβάστε τὸ καὶ πῆτε μοῦ πάλι: Τί σχέση ἔχετε σὲς με τὸ δυστυχισμένο αὐτὸν ἄνθρωπο πὸν; Χωρὶς νὰ τὸ καταλάβῃ, σὴν κῶσαν γύρω του τεῖχη ψηλὰ καὶ τὸν ἔκλεισαν ἔξω ἀπ' τὸν κόσμον, δπὸν τόσα εἶχε νὰ κἀμῃ; Ἐσὰς... ὁλος ὁ κόσμος εἶναι δικὸς σας! Ποῖος σκέφθηκε, ποῖος τόλμησε ἀκόμα νὰ σὰς βάλῃ φραγμούς, ἐμποδία, νὰ χτίσῃ γύρω σας τεῖχη, νὰ σὰς ἀποκλείσῃ; Θεὸς φυλάξοι! Ἄλλοι τὸχουν πάθει αὐτὸ, ἄλλοι κάθονται τώρα κλεισμένοι, κι' ἀποροῦν πὼς δὲν πρόσεξαν τοὺς χτίστες, κι' ἀπελπίζονται πὸν δὲν μποροῦν νὰ ξεφύγουν, καὶ κλαῖνε γιὰ τὴ συμφορὰ:

Χωρὶς περὶσσεῖν, χωρὶς λύπην, χωρὶς αἰδῶ, μεγάλα κι' ὕψηλα τριγύρω μου ἔκτισαν τεῖχη. Καὶ τώρα κάθμαι καὶ ἀπελπίζομαι ἐδῶ. Μοῦ τρώγει τὴν καρδίαν καὶ τὸν νοῦν αὐτὴ ἡ τέχνη, διότι πράγματα πολλὰ ἔξω νὰ κἀμῃ εἶχον. Ἄ! δταν ἔκτισαν τὰ τεῖχη πὼς νὰ μὴ προσέξω; Ἄλλα δὲν ἦκουσα ποτὲ κρότον κτιστῶν ἢ χύχον. Ἀνεπαίσθητος μ' ἔκλεισαν ἀπὸ τὸν κόσμον ἔξω.

Τέτοια εἶναι σχεδὸν ὅλα τὰ ποιήματα τοῦ Καβάφη. Ὑπάρχουν μάλιστα μερικά—ὅπως οἱ «Βάρβαροι»—πὸν ποτὲ δὲν θὰ τολμοῦσα νὰ σὰς τἀναλύσω γιὰ παράδειγμα. Τόσο φοβερὴ κι' ἀφάνταστη εἶναι ἡ δυστυχία πὸν παρουσάζουν. Ἄλλα εἶπαμε: αὐτὸ δὲν ἐμποδίζει νὰ εἶναι ὁ Καβάφης ἕνας μεγάλος ποιητῆς. Ἴσως, ἀν' θέλετε, γι' αὐτὸ εἶναι τόσο μεγάλος. Σήμερα δὲν θὰ μποροῦσατε νὰ τὸν διαβάσετε. Θὰ σὰς ἦταν ἀπρόσιτος, ἀκατανόητος. Ὅπως εἶναι καὶ σὲ πολλοὺς ἄλλους πού, χωρὶς νὰ εἶναι πιά παιδιά, δὲν τὸν καταλαβαίνουν, δὲν τοὺς ἀρέσει καὶ τὸν ἀρνοῦνται. Τὸν λένε ὅχι ἀκατανόητο—γιατὶ νομίζουν πὼς τὸν καταλαβαίνουν—ἀλλὰ πεζὸ, μικρολόγο, ἀμποροῦ ἀμετρο καὶ ἄγλωσσο. Ἐστὶ θὰ φανόνταν καὶ σὲ σὰς ἀν' τὸν διαβάσατε σήμερα. Ὅταν ὅμως μεγαλώσετε—καὶ μαζὶ με σὰς θάχῃ μεγαλώσει ἡ γνώση σας, ἡ πείρα σας καὶ τὸ γούστο σας καὶ τὸν διαβάσατε, θὰ σὰς ἀρέσῃ καὶ θὰ σὰς συγκινήσῃ πολὺ. Καὶ περισσότερο ἴσως ἀπὸ καθε ἄλλο σύγχρονο ἑλληνα ποιητῆ.

Σὰς ἀσπάζομαι

ΦΑΙΔΩΝ

ΣΕΛΙΣ ΣΥΝΕΡΓΑΣΙΑΣ ΣΥΝΔΡΟΜΗΤΩΝ

Τ' ΑΝΘΟΥΛΑΙ

Ἄδαιο τὸ ἀνθογυάλι μου ἀπάνω στὸ [γραφεῖο
Ἀλίμονο, ἡ ἀνοιξὴ βεῖσεται πιά μα- [κρία...
Ἐξω χειμῶνιασε καλὰ, χιόνια, βροχές, [καὶ κρῦο
Θλίψη ψυχρὴ ἐφώλιασε καὶ στὴ φτωχὴ [καρδιά.

Ἄδαιο τὸ ἀνθογυάλι μου. Καὶ πόσο [τὸ λυποῦμαι!
Γιατὶ θυμᾶμαι τὴ φτωχὴ καρδιά μου [ποῦναι ἄδεια...
Μακριὰ ἀπ' τοὺς καλοὺς γονιούς τὸ [δύστυχο κομποῦμαι
Μοῦ λείπουνέ τους τὰ φιλιά, γλυκό- [λογα καὶ χάδια.

Ἄδαιο τὸ ἀνθογυάλι μου!—Ἄδεια [καὶ ἡ καρδιά μου
Ἡ ἀνοιξὴ θὰ ξαναρθῇ, λουλούδια θὰ [γεμίσῃ
Τὸ ἀνθογυάλι τὸ φτωχό... Καὶ πάλι [—ὦ, χαρὰ μου
Τὴν ἔρινη καμαρούλα μου θὰ μοῦ μο [σκομποῦσῃ.

Ὅμως ἡ δόλια μου καρδιά ποτὲ ἀνοι- [ξῇ θὰ νοιώσῃ;
Καὶ θὰ γεμίσῃ με χαρὰ, μ' ἐλπίδα ἀ [γαπημένη;
Ἡ τάχα μαῦρη παγωνία ἐρημὴ θὰ [στερεώσῃ;
Ἀχ! θὰ γυρίσῃ ἀνοιξὴ γιὰ μὲν' εὐ- [τυχισμένη;
Μακεδονοπούλα

Ο ΓΙΟΣ ΤΟΥ

Α'

—Ποῖος εἶναι; ἀποκρίθηκε με τὴν κουραμένην του φωνὴν ὁ γέρο-Νότης στὸ ξερὸ κρότο πού, στενάχοντας λές, ἄφησε τὸ χτυπητήρι, κρούοντας τὸ σκευδὸ πορτόφυλλο τοῦ φτωχοῦ του χαμόσπιτου. Καὶ σύγκαιρα σηκώθηκε ἀπ' τὴν καρέκλα του, ἀκουμπώντας στὸ ραβδί του τὸ ροζιάρικο, σὴν τίς χοντρόπετσες ἀπ' τὸ σαπὶ ἀπαλάσῃς του.

Τράβηξε τὸ μάνταλο κι' ἀνοῖξε. Μιὰ δέσημη ἀχτίδες, σταλμένες ἀπ' τὸ χρυσόρονο ἥλιο, πὸν τὴ μέρα αὐτῆς τῆς χειμωνιάτικης καλοσύνης ἦταν στὶς δόξες του, χύθηκε, σὴν χυτὸ χρυσάφι, μέσας στὴ φτωχικὴ χωριάτικη κἀμαρα. Οἱ τοῖχοι τῆς, ἀσπρισμένοι μ' ἀσβέστη, ἔχουν κιτρινίσει. Λίγα ἀπαραίτητα, παλιωμένα πιά, ἐπιπλὰ βρισκόνταν μέσα—ἕνα κουτσὸ τραπέζι, δυο-τρεις καρέκλες με φαγωμένη τὴν ψάθα στὸ κάθισμα, ἕνα σκαμνί, μιὰ σαρακοφαγωμένη ξύλινη ντουλάπα κι' ἕνα νειβάνι καμωμένο ἀπὸ κιβώτια πετρελαίου σκεπασμένα με μιὰ κουρελοῦ. Πάνω ἀπ' αὐτὰ στὸ τοῖχο, ἦταν κορφωμένες δυὸ κεινιασμένες φωτογραφίες. Ἀπ' τὰ δοκάρια τῆς σκεπῆς κρέμονταν μυρωδάτα ρῶδια. Καὶ στὰ παράθυρα, μέσα σὲ σκουριασμένους τενεκεδες ἦταν φυτεμένα λουλούδια.

Οἱ ἡλιαχτίδες φίλησαν με καλοσύνη τὰ μαρμαρένια μάγουλα τοῦ γέρο-Νότη. Ἦταν ἕνας δυστυχισμένος γέρος, ἀδύνατος, με βαθουλωμένα μάτια πὸν οἱ λυπὲς ἀδερφωμένες με τὰ χρόνια καὶ

τὴ φτώχεια ἔχουν ἀφίσει πάνω τους τὴν υφρογίδα τους: ἕνα σκοῦρο μπλάβο κύκλο καὶ ψαρά μαλλιά. Φοροῦσε τὴ χωριάτικη βράκα. Κι' ἦταν ἀναγκασμένος ἀπ' τοὺς ρεματισμούς νὰ κάθεται κορφωμένος μέσα στὸ σπῆτι, πρῶγμα πὸν τὸν πεῖραζε στὰ νεῦρα. Μόλις τὰ μάτια του συνήθισαν στὸ φῶς, εἶδε μπροστά του, κορινθωμένο με τὸ γύρο τῆς πόρτας, ἕνα κοντόχοντρο ἄρρωπαῖο. Ἐχε κόκκινα μαλλιά πὸν ξεφύγανε σὲ τοῦφες κάτω ἀπ' τὸ πηλίκιό του, κατακόκκινα φουσκωμένα μάγουλα, χοντροκόκκινα χεῖλια, στριφτὸ μουστάκι, ὅμοιο με πελώρια κόκκινη περισπωμένη κι' ἕνα κόκκινο, δερμάτινο σάκκο περασμένο στὸν ὦμο. Ἦταν ὁ ταχυδρόμος.

—Τοῦ λόου σου, μπάρμπα, εἶσαι ὁ Νότης Παρασκευόπουλος;

—Ναί, παιδί μου, ἐγώ.

—Ὅριστε αὐτό. Καὶ τοῦδωσε ἕνα γαλάζιο τυπωμένο χαρτί. Εἶναι εἰδοποιτήριο ἀφίσεως ἐπιταγῆς.

—Τί πά' νὰ πῇ μαθὲς διοικητήριον;—Νά' θὰ πάρῃς αὐτὸ τὸ χαρτί καὶ θὰ τραβήξῃς κατὰ τὸ Ταχυδρομεῖο. Θὰ τὸ δεῖξῃς ἐκεῖ-πέρα, θὰ βάλῃς τὴν ὑπαγραφή σου σ' ἕνα βιβλίο καὶ θὰ σοῦ δώκουν 900 φράγκα. Σοῦ τὰ στέλνουν ἀπ' τὴν Ἀμερική. Ἀντίο, μπάρμπα.

—Ὁρα καλῇ.

Ἐκλείσε μηχανικά τὸ πορτόφυλλο. «Θὰ σοῦ δώκουν 900 φράγκα, σοῦ τὰ στέλνουν ἀπ' τὴν Ἀμερική...» λέει καὶ ξαναλέει, σὴν ὑπνωτισμένος, τὰ τελευταῖα λόγια τοῦ ταχυδρόμου. «Σοῦ τὰ στέλνουν ἀπ' τὴν Ἀμερική...» Κι' ἄξαφνα: Ζεῖ λοιπόν;... ζεῖ;... καὶ με θυμήθηκε τὸν ἔρμιο... με θυμήθηκε ὅστερα ἀπὸ τόσο χρόνια;... Κι' ἔπεσε σὴν καρέκλα του. Μὰ δὲν εἶναι ἀλήθεια... ὁ γίός μου... τὸ παιδί μου. Καλὰ τὸλεγε ἡ συγχωρεμένη ἡ μάνα του ἡ κακομοῖρα—ἄγια τὰ χῶματά της—καλὰ τὸλεγε πὸν ὁ γίός μας ζεῖ καὶ βασιλεύει ἐκεῖ-κάτω καὶ κάποτε, δὲ μπορεῖ, ὅσο καὶ νὰ ξαργήσῃ, θὰ μᾶς στοχαστῇ ἀπὸ κει-πέρα πὸν μίσησε ἐδῶ καὶ δώδεκα χρόνια. Δὲν ἦταν νὰ προκάμῃ ἡ ἀμοιρὴ καὶ δὴ τὰ λόγια τῆς ν' ἀληθεύουν καὶ σὴν εἶδε κι' ἀπόειδε, ἀναπαύτηκε, με τὸ μαρὰ πὼς ὁ Μένης μας, ἀν' δὲν εἶναι ἀποθνήσκων, μᾶς ἀπαρνήθηκε... ἔμας... τὰ γονικά του... Ἡ ἀμοιρὴ ἡ Ἀρετοῦσα... Καὶ δυὸ δάκρυα θόλωσαν τὰ στερεμένα του τὰ μάτια. Ἡ ἀμοιρὴ... Μὰ δὲ μπορεῖ... ὅστερα ἀπὸ τόσα χρόνια... Σίγουρα θὰ ἐσπότησῃς ὁ ταχυδρόμος τὴν πόρτα. Μὰ πάλι μοῦ εἶπε πὸν εἶναι γιὰ τὸ Νότη Παρασκευόπουλο. Δὲν ἔχει ἄλλος τέτοιο ὄνομα ἐδῶ-πέρα...

«Λενιώ, πὸν πᾶς γιὰ τὸ νερό; ἐγὼ στὴ βρύση ἀκαρτερῶ...»

Ἡ πόρτα ἀνοῖξε καὶ μπῆκε στὸ χαμόσπιτο μιὰ βεργολυγερὴ χωριατοπούλα. Ἐχε δυὸ ἑβένινες πλεξούδες δειμένες γύρω στὸ κεφάλι. Ἐνα ξευγάρι πυκνὰ, βελουδένια ματόκλαδα ἡσκιωναν τὰ μεγάλα λιόμυρα μάτια τῆς. Ἐχε φρούδια δλόμυρα καὶ σπαθωτά. Μὴν κοτυλένια, κλειμένη, λές, ἀπ' ἄρχαιο ἄγαλμα τοῦ Προξέτελη. Καὶ σ' ἀνοῖγμα ἀπ' τὰ χεῖλια τῆς τὰ κόκκινα σὴν τὰ κούμαρα πρόβαλλε μιὰ σειρά μαρ-

γαριτάρια! ἦταν τὰ σιντεφένια τῆς τὰ δόντια. Τὸ κεφάλι ἀκουμποῦσε λεβέντικα με τὸ τορνεμένο λαμὸ πάνω στὸ κορμί τῆς τὸ κοντολογισμένο. Φοροῦσε τὴ φορεσιὰ τοῦ τόπου, πὸν ἔτσι σφιχτὴ στὴ μέση ἔκανε πὸν λυγερὸ τὸ βεργολιγνὸ τῆς ἀνάστημα, κι' ἔχε ἰσορροπημένη, στὸ σφαλί, μιὰ μεγάλη καρδάρια, γεμάτη χιονάτο γάλα πὸν μοσκοβολοῦσε μόλις ἀρμεγμένο. Ἦταν ἡ Ἀνθή, τὸ δεξὶ χέρι καὶ τὸ μόνο πιά ἀποκοῦμαι τοῦ γέρο-Νότη.

—Ἀνθή μου! τῆς φώναξε ἐκεῖνος: ὁ ἀδερφός σου ζεῖ, Ἀνθή μου... μᾶς στοχάστηκε ἐπιτέλους κι' ἐμᾶς... μᾶς στοχάστηκε... ὁ γίός μου... ὁ Κλεομένης μας... καὶ μᾶς ἔστειλε λεφτά... λεφτά ἀπὸ τὴν Ἀμερική, πὸν ὁ Θεὸς νὰ τοῦ δῇ γιὰ καὶ δύναμη...

Κεῖνῃ τῇ στιγμῇ ἕνα κοράκι φτερουγίζοντας πάνω ἀπ' τὸ χαμόσπιτο ἀφῆσε ἕνα στριγγὸ κρῶξιμο, μὰ οὔτε ὁ ἕνας οὔτε ἡ ἄλλη δὲν τὸ πρόσεξε.

Δυσόχαρτο

Η ΘΑΛΑΣΣΑ

Ἀπὸ μικρὰ παιδιά μοῦ φαίνεται τὸ πρῶτο πρῶγμα πὸν μᾶς ἔκανε ἐντύπωση ἦταν ἡ θάλασσα. Καὶ τί ὥραια διασκέδαση μᾶς φαινότανε νὰ παίζουμε στὰ νερά της.

Θυμᾶμαι κάποτε, ἐκεῖ πὸν κολυμποῦσα, ἔβλεπα κάτι καραβάκια ἀνοικτὰ στὸ πέλαγος με τὰ δλόασπρα πανιά τους, σὴν γλάροι νὰ πλέουν σὲ τόπους μακρινούς. Κι' ἤθελα νὰ τὰ παραβῶ στὸ κολύμπι, μὰ ἔπλεαν τόσο γρήγορα.

Καὶ κάποια ἄλλη φορὰ εἶδα τὴ θάλασσα φουσκωμένη νὰ χτυπᾷ στὰ βράχια. Κι' ἦταν βράδυ σκοτεινὸ καὶ συννεφιασμένο. Κι' ἐκεῖνο τὸ βράδυ, κουβαλάγαμε ἕνα-ἕνα τὰ κομμάτια τοῦ καραβιοῦ, πὸν τὸσπασε ἡ θάλασσα κτυπώντας τὸ ἐπάνω στοὺς βράχους.

Καὶ μιὰ καπετάνισσα, φαίνεται κατάρστηκε τὴ μαῦρη θάλασσα ἐκεῖνο τὸ βράδυ...

Κάποια ἄλλη φορὰ τὰ καῖκια ἦταν νὰ φύγουν ἀπὸ τὸ νησί...

Ἡ θάλασσα εἶχε τὸ χρώμα τ' οὐρανοῦ. Τὸ ναυτόπουλο ἀγκάλιασε τὴ μάνα του, πῆδησε στὴ βάρκα, καὶ σὲ λίγο σκαρφαλωμένο στὸ κατάρτι τοῦ καϊκιῦ, τὴν ἔβλεπε πὸν περήφανη τὸν ἀποχαιρετοῦσε. Κι' ὅμως μποροῦσε ἡ θάλασσα ἕνα ἄλλο βράδυ νὰ τὸ σπᾷ σὴν τὸ καράβι, νὰ τῆς καταπιῇ τὸ παιδί τῆς σὴν ἴδια ἐκεῖνῃ μεριά. Κι' ἦταν χαρούμενη ἐκεῖνῃ τὴν ἡμέρα ἡ μόνον. Γιὰ τὴ θάλασσα τὴ γαλανή.

Ζὰν Μυρά

ΠΑΡΑΜΟΝΗ ΤΟΥ

ΑΗ-ΠΕΤΡΟΥ Σ' ΕΞΩΚΚΛΗΣΙ

Κάτασπρο, σὲ πρᾶσινο ἀπὸ πεύκα φόντο, ξεχωρίζε τὸ ἐκκλησιάζι τοῦ Ἀη-Πέτρου. Στὴν ἀγκαλιὰ δυὸ βουνῶν νανουρίζεται ἀπὸ τὸ ἐλαφρὸ ψιθύρισμα τῶν πεύκων. Καὶ πέρα, μακριὰ, ἀπλώνεται ἡ γαλάζια θάλασσα.

Στὴν γραμμὴ αὐτὴ κοιλάδα ἔτυχα τὴν παραμονὴ τοῦ Ἀγίου.

Ἐνα κατηφορικὸ δρομάκι ὁδηγεῖ στὴν ἐκκλησίαν. Ἡ ἡμέρα ἔφευγε σιγά, σιγά, κι' ἡ νύχτα με τὰ μαῦρα τῆς φτερὰ ἀγκάλιαζε τὸ κάθε τι. Καθάρτες μελωδικὲς ἀνεβαίνουν οἱ ψαλμωδιὲς ψηλά, στὸ θόλο τ' οὐρανοῦ. Γλυκὰ ἀντηχοῦσε ἡ φωνὴ τοῦ γέροιο παππά.

Μπήκαμε μέσα. Στο μικρό χώρο της εκκλησίας ήταν μαζεμένοι όλοι οι χωρικοί, στά ηλιοκαμένα τους πρόσωπα ζωγραφίζονταν ή βαθιά τους πίστη. Με κατανύξη άκουγαν τον έσπερινό.

Η μικρή εκκλησία φωτιζόταν άμυδρά από το γλυκό φως των κεριών. Δεν είχε την λαμπρότητα που έχουν οι μεγάλες εκκλησίες με τα άσημνα εικονίσματα και τα κρυσταλένια καντήλια. Κατάφωτος πολυέλαιος δεν φάνταζαν. Είχε όμως κάτι ξεχωριστό. Το μικρό της μοναδικό έλαμπε στο φως των κεριών. Κι' από την καλιά είκονα της Παναγίας δεν ξεχώριζε κανείς παρά δυο μάτια, δυο μεγάλα μαύρα μάτια γεμάτα πόνο και καλωσύνη, έτοιμα να συγχωρέσουν και τον πιο άμαρτωλό.

Κι' έγινε ή άρτοκλασία. Ένας χωρικός με τον άρτο στο ένα χέρι και το δροπάνι στο άλλο, μοίραζε στον καθένα από ένα κομμάτι. Και ένας άλλος από πίσω με ένα πτήρι έδινε κρασί.

Και όλα αυτά έγιναν με τόση ευλάβεια! Τόσο επίσημα! Που χωρίς να θέλω τα μάτια μου βουρκώσαν, ή ψυχή μου φούσκωσε από συγκίνηση βαθιά που τόσο μεγάλη δεν την ένιωσα σε καμιά κατάφωτη από ήλεκτρικά εκκλησία, με χρυσοντυμένους παππάδες και άσημνα καντήλια.

Ηβη

ΜΟΝΟΣ ΤΗ ΝΥΧΤΑ

Μόνος τούτη τη νύχτα. μόνος μέσα στο δάσος. Το ποδοῦσα καιρό τώρα το ποδοῦσα καθώς τάγριμι, άμα πιαστεί ζωντανό, ποθεί τη λευτεριά του. Έτσι ποῦθ κι' έγω τή δική μου τη λευτεριά όντας βρίσκουμαι ανάμεσα στους ανθρώπους. Όντας βρίσκουμαι, σάν καληώρα, μακριά άπ' τους ανθρώπους μονάχος, ολομόναχος, μακριά άπ' τα μάτια τους, μακριά άπ' ταῦτιά τους, μα πιο πολύ μακριά άπ' το στόμα τους, έτσι νά. σάν τέτοιες λιγοστες φορές, νοιώθω το ζωο ποῦχω μέσα μου νάνεμίζω. Το νοιώθω νά τανιέται για νά ξεμουδιάσει, καθώς ή καλή μου γατίτσα άμα ξυπνάει. Έτσι τοῦτο νά τευνώνει μιά τὰ ποδάκια του, μιά τὰ χέρια και πότε-πότε κουτουλάει νά έτσι, και με το κεφάλι του. Κι' αρχίζει, όχου λαχάρες, τὰ παιχνιδιοπδήματά του. Μά τί νά τὰ στορίζω; Ποιός από σός ποῦχτε την καλοδουνη νάκούτε τις σαχλοκουβέντες μου, δέ χάρηκε τούτη την άνειπωτή χαρά τοῦ ζωῶν, που χαίρουμε δῶ χάμα; Ποιός δέν ξέρει πώς χαίρεται το μοσχαράκι, το προβατάκι, το κατσικάκι τη λευτεριά του, άμα έχει γεμίσει την κοιλιά του με ξεστό γάλα της μάννας του;

Μ' αὔτη τη φορά είναι ή νύχτα, ή μάγισσα ή νύχτα πού δυναμώνει τη χαρά μου. Καθώς σκέπασε με τὰ σκοτάδια της την πλάση γύρω και δέν μπορούσα νά ξεχωρίσω τὰ κορμιά των δέντρων σε δυο όργιες μάκρος, μού έρχονταν ένα σφίξιμο στα στήθια, που όλο κι' άνέβαινε, άνέβαινε κατά το λαϊμό και λίγο πήγε νά με πνίξει. Έτσι συναίχθησα, δέ με σκιάζομαι, νύχτα μάγισσα, δέ με τρομάζει. Νά τώρα τώρα πάνω νά ξεχωρίζω και τὰ γύρω μου. Τὰ μάτια μου άρχισαν νά μαθαίνουν στο σκοτάδι, άρχισα νά ξεδιαλύνω ένα-ένα τὰ κοντινά τὰ δέντρα. Και τ' αὔτια μου ξεφοράζανε, που για λίγο νόμισα, πώς πάει βούλωσαν για πάντα.

Έ, όχι, είναι κι' αὔτα σάν πρώτα και καλύτερα ναι, ναι, πολύ καλύτερα. Ό νά άκούστε τι παράξενη, τι πρωτόγνωρη μελωδία είναι τούτη πουρχειται άπ' την καρδιά τοῦ δάσους! Ό, θά σέ χαρώ, νύχτα μου, θά σέ χαρώ, μάγισσά μου. Άδεια δέ με πλάνεψες.

Τώρα που κάθουμαι έδῶ-χάμα ήσυχος και ξένοιαστος πάνω στα ξερά χορτάκια κι' άναπαύω τη ραχοκοκκαλιά μου στο γερό κορμί ενός δέντρου, συλλογιόμυαι την πρώτη μου γνωριμία με τη νύχτα στο δάσος. Άλήθεια πόσο άπτόνια, πόσο ξαφνικά πέφτει πάνω στο δάσος! Έκει που κάθεται και κανείς χάρι τὰ ξελαρυνγίσματα των πουλιών και τὰ παρακολουθείς ξένοιαστος που κουρνιάζουν εκεί που άγναντεύεις άπ' το μούχρωμα ανάμεσα άπ' τὰ δέντρα, πάνω στις κορφές τους, τις άχτίτες τοῦ ήλιου και ξεχνίσεις... πούφ νά σε άξαφνα σκεπασμένος άπ' το πικτό σκοτάδι της νύχτας, έσύ κι' όλη ή πλάση. Δέν περάσανε δυο λεπτοῦλντα. που λάμπανε οι στεργές ήλιαχτίδες και που άκούγοντανε τὰ κελαδήματα των πουλιών.

Τώρα είναι όλα σκοτεινά, όλα σιωπηλά. Όλα κοιμούνται. Κι' έσύ, κι' έσύ μονάχος, ολομόναχος μέσα στη νύχτα. Στ' αλήθεια σά πιάνει φοβερή τρομάρα για τη μοναξιά σου αὔτη τη στιγμή. Μά γίνεται γλυκειά, γίνεται πλανεῦτρα ή μοναξιά σου, άμα περάσει ή πρώτη τρομάρα.

Σάν κάθεται τώρα μέσα στο μισόφωτο πάνω στα χορτάκια κι' έχεις άκουμπισμένη τη ράχη σου σε γερό άποκοῦμυ κι' άκούς και βλέπεις, και νοιώθεις το δάσος νά ζή, νά ζή τη νυχτερινή του ζωή. Έ, τώρα πιά δέν είναι ικανό νά σε τρομάξει τίποτα. Κι' αὔτα τ' άγρίμια, που σε μιά στιγμή θά τ' άποξητιδές

Βέδας

Ο ΚΑΛΟΓΕΡΟΣ

Νυχτάνα. Άργά ή νύχτα σέρνει τὰ κατάναυρα κρέπια της, και άνάβουν τὰ θαμπά λυχνάκια τουράνου, ταστέρια. Μονάχος ο καλόγερος στην έρημη αὔγη τοῦ μοναστηριού νοιώθει την καρδιά του νά τη βαρύνει ή μοναξιά. Κοιτάζει άφηρημένος τον κάμπο που ξεπαλύνεται έρημος σάν σκούρο ταπέτο στα πόδια του, κι' ο άγέρας άνεμίζοντας τὰ κουρελιασμένα ράσα του, τον κάνει νά μοιάζει σάν δέντρο που τῶχει γύρει ο μανιασμένος βοριάς στην καταιγίδα.

Σκέπτεται τη μοναξιά του όλοένα, τὰ γεράματα του, την άρρώστεια που τον κρυφωτρώει, και το γέρικο βασανισμένο κορμί του νυσταλγει την ήσυχία τοῦ σπιτιού. Σκυφτός μπαινει στην εκκλησία και μπροστά στα εικονίσματα σιγοδιαβάζει το απόδειπνο. Γύρω νεκρική σιγαλιά. Τὰ θαμπά καντήλια φωτίζουν τις άσκητικές μορφές των άγιων, που ένα σβυσμένο χαμόγελο πλανιέται στα χείλη τους. Διαβάζει ο καλόγερος όλο ένα και μιά άνέκφραστη αγαλλίαση κάνε να λάμπη το πρόσωπό του, θεία χαρά, π' άφήνει μιά γλυκειά ευχαρίστηση στην ψυχή του σάν άγγελικό χάδι.

Έρημος, άρρωστημένος, κίτρινος σάν θεαφοκέρι, ο καλόγερος μένει στο κελλά του.

Καρδιοκλέφτρα

ΠΑΙΔΙΚΟΝ ΠΝΕΥΜΑ

— Τί τὰ θέλεις, όσο κι' άν δέν είμαι προληπτικός, τον αριθμό 13 τον έχω για κακό.

— Και γιατί;

— Γιατί το πρωί σηκώθηκα κ' έφαγα δεκατρία άχλάδια και τώρα με πονεί το στομάχι μου.

Δοξασμένο Τριπολιτσιώτακι

ΤΑ ΕΥΣΗΜΑ ΤΟΥ 1932

[ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ]

Πάλι καλά! Πέρσυ μού έστειλαν Σημείωση των Εύσήμων τους μόνο 14. Φέτος καμιά τριανταριά. Άλήθεια, λείπουν και πολλοί με σεβαστό αριθμό Εύσήμων — π. χ.: Περιπλοκάς με 197, Άρχοντοπούλα 171, Έρνάνης 168, Νταίζη 167, Δικηγορίνα 155 κτλ. Άλλά τί νά τους κάμω; Κατά τον Κανονισμό, δέν παίρνουν Βραβεία και δέν άναφέρονται στ' Αποτελέσματα παρά μόνο εκείνοι που στέλνουν Σημείωση. Θά περιουσιθώ λοιπόν κατ' άνάγκη σ' αὔτους τους τριάντα. Οι άλλοι μπορεί και νά μην ήθελαν νά διαγωνισθουν.

Τὰ Εύσημα αὔτα έχουν άπονεμηθεί στους διαγωνιζομένους σε διαφόρους Διαγωνισμούς που είχαν λάβει μέρος και που τ' Αποτελέσματά τους δημοσιεύθηκαν στο διάστημα τοῦ 54ου διαπλασιακού έτους. ήτοι από 1ης Δεκεμβρίου 1931 μέχρι 30 Νομβρίου 1932. Τὰ περισσότερα τὰ πήρε και πάλι το Δυσόχαρτο. Ξαναπαίρνει όμως τὸ Α' Βραβείο, γιατί στα Εύσημα δέν υπάρχουν «Έκτος Διαγωνισμού» μπορεί δηλαδή νά παίρνει κανείς το ίδιο βραβείο και κάθε χρόνο.

ΑΠΟΝΟΜΗ ΤΩΝ ΒΡΑΒΕΙΩΝ

ΠΡΩΤΟΝ ΒΡΑΒΕΙΟΝ: Δυσόχαρτο, πήρε Εύσημα έν όλφ 237.

ΔΕΥΤΕΡΟΝ ΒΡΑΒΕΙΟΝ: Πανελλήνιο Όνειρο (και με άλλα ψευδώνυμα του), 224. — Έρείκη 198.

ΤΡΙΤΟΝ ΒΡΑΒΕΙΟΝ: Ναῖς, 192. Κυρά Φροσύνη, 167. — Θέμος Άργης, (με άλλο του ψευδώνυμο), 161.

Α' ΕΠΑΙΝΟΣ: Νέλλη, 157. — Νυφούλα τ' Ούρανοῦ, 146. — Αὔγη, 142. — Χαραυγή, 140. — Μύρον της Άνδρου, 129. — Φίόρο τοῦ Λεβάντε, 128. — Λευκάτας 127. — Σικυωνία Άῦρα, 117. — Ρασποντίν, 113. — Δόνα Κλάρα, 107. — Παληά Άθήνα, 96. — Βάσιγκτωγ, 94.

Β'. ΕΠΑΙΝΟΣ Βεδουίνος, 76. — Δούλη Δωδεκάνησος, 74. — Θούριος τοῦ Ρήγα, 72. — Τριπολιτσιώτα, 71. — Φάουστ, 68. — Εὐβοϊκή Θάλασσα, 65. — Χωρίς Φτερά, 55. — Μυσωτίς, 47. — Άνοιξιάνη Βροχούλα, 36. — Παληακαράκι, 29.

Τιμές και άμοιβές τις βλέπετε στον Όδηγό.

Γενικές Στατιστικές των Εύσήμων τοῦ 1932, που μ' έβοήθησαν πολύ, μού έστειλαν οι έξής: Ρασποντίν, Νέλλη, Θούριος, Δινούλα, Βέδας, Νυφούλα τ' Ούρανοῦ, Δευκάτας, Δυσόχαρτο, Ξεπεσμένος Δόρδος, Γ. Γ. Άραχωβίτης και Δούλη Δωδεκάνησος. — Από [20Ε] εις έκαστον.

Η ΔΙΑΠΛΑΣΙΣ

ΑΛΛΗΛΟΓΡΑΦΙΑ ΤΗΣ «ΔΙΑΠΛΑΣΕΩΣ»

Άθήνα, 42 όδός Εὐρυπιδου, την 27 'Ιουλίου 1933

ΣΗΜΕΡΑ δημοσιεύω τ' Αποτελέσματα των Εύσήμων τοῦ 1932. Από το έρχόμενο έτος έκτάκτως Διαγωνισμών: Δευκὼν Δέξων, Στίξω, Κρυπτογραφίας, Τυπογραφικὼν Λαθῶν, Έκθέσεως, Ζωγραφικῆς. Στο μεταξύ θά προκηρύξω μερικούς νέους γι' αὔτο το καλοκαίρι. Και στο τέλος θά δημοσιεύσω τ' Αποτελέσματα τοῦ Πεντάθλου 1932-33.

Δημήτριε Κουνά, καθώς βλέπεις σήμερα που ήλθε ή σειρά του, το διηγημά σου άπορρίπτεται όχι μόνο ως άτεχνο, αλλά και γιατί δέν έχεις ψευδώνυμο. Αφού, καθώς λές στο ύμαιο πραγματικῶς γράμμα που το συνάδευε, επιθυμῆς τόσο νά λάθεις μέρος στην κίνηση, πρέπει πρώτα-πρώτα νά πάρης ψευδώνυμο και νά διαβάσης τον Όδηγό τοῦ Συνδρομητοῦ. Σ' εύχαριστῶ για τὰ καλά λόγια.

Το πιστεύω, Κλαίλια, πῶς δέν βαρέθηκες άκείνα το χωριό σου, όπου περνῶς τὰ καλοκαίρια σου έξη χρόνια τώρα. Όστε θά το βαρέθης ποτέ. Γιατ' είναι ένα ξεκούρασμα και μιά ποικιλία στη μονότονη ζωή, όπως καταντῶ ή ζωή της χώρας όταν δέν την άφήνω κανένας καθόλου. Είναι ταλός πάντων ή άλλαγή. Και τώρα περιμένω γράμμα άπ' τὸμορφο χωριό.

Ναι, Σενωδίκη, δέν τόξερα, ούτε κατὰλαθα ότι μού μιλούσες στο γράμμα σου άκείνο για πεθαμένη... Πάντα κακό βέβαια ή όρράνια, αλλά για σένα είναι μόνο μιά ιδέα, άφού την καίμένη τη μητέρα σου δεν τη γνώρισες καθόλου—σ' άφησε θεαμαχτῶ μνηών—κι' άφού τόσο καλά την άναπληρώνουν τάχα πιά πρόσωπα που σε περιστοιχίζουν. Για το άλλο, μη στενοχωρείσαι καθόλου, άφού σε λίγο θάρρη ο άδελφός σου.

Δέν θυμοῦμαι, Τάσο Δούζη. Άλλά συμπάσκει συχνά νά δημοσιευθῇ ένα κομμάτι πριν κριθῇ έν' άλλο, που άλλος μού τότε στείλε νωρίτερα, όπως συνέβη με το κομμάτι της άδελφῆς σου. Και τοῦτο, γιατί τὰ καλά, τὰ δημοσιεύσιμα κομμάτια τὰ ξεχωρίζω σχεδόν άμέσως και τὰ στέλνω στο τυπογραφείο—όταν μάλιστα μού ζητούν επιγόντως ύλη—ένῶ τάλλα, τάμψιδοι, τὰ βάζω κατά μέρος... προς μέσέτη. Κι' άκεί είναι που μαζεύονται άμέτρητα! — Έχω στη διάθεσή σου όρ. 100,60.

Πολύ καλά, Δεκαπταετή Όνειροπόλε, άφού με βεβαιώνης ότι το ποίημα άκείνο είναι πρωτότυπο, καθώς και της άδελφῆς σου, που λίγο την έδοθήσες, πείθομαι. Δέν είσαι πιά παιδί—19 έτών—για νά μην έέρξης τί κανείς, ούτε για νά μην μπορῆς νά κάμης και το πιο θαυμάσιο ποίημα. Μήπως ο Λάμπρος Πορφύρας στην ήλικία σου δέν ήταν ήδη μεγάλος ποιητής; Λοιπόν, έχεις την εῦδνη. Και προσέχως θά δημοσιεύσω αὔτα τὰ ποιήματα στη Σελίδα.

Με τρομάζει, Βάνδα! Γιατί κάθε μέρα που περνῶ, σε φέρνει «πιο κοντά στο σκοτάδι της αιώνητητας, πιο κοντά στο άγγιγμα τοῦ θανάτου»; Έχεις καμιά άρρώστεια; Όχι βέβαια! Το λές λοιπόν άπλῶς επειδή περνῶ ο καιρός κι' είσαι θνητή όπως όλοι μας; Έ, βέβαια! «θνητέ, εις πάν σου βήμα, βαδίζεις προς το μνήϊ». Μά ταυιάζει σε κορίτσι της ήλικίας σου νά σκέπτεται όλοένα τέτοια πράγματα; Νά σου πῶ: δέν ξαναπαίρνεις το παλιό σου

ψευδώνυμο, το άπαισιόδοξο, που τόσο το νυσταλγείς; Ίσως θάταν ένα ξεθύμασμα στην άπαισιόδοξία σου, που θά γινόταν έτσι λιγώτερη...

Εύγε, Άστρον της Εὐτυχίας, πολύ καλοί οι βαθμοί σου. Έλαβα και το περιδικό τοῦ Σχολείου σας που μού άρσας πολύ. Το έδωσα μάλιστα και στον κ. Φαίδωνα. Και τώρα περιμένω γράμμα σου από τη Βάρνα.

Με συγκίνηση διάβασα, Δυσόχαρτο, όσα έγραψαν οι έφημερίδες για τη Συναυλία σας και προπάντων για την άπαγγελία σου που τόσο χειροκροτήθηκε. Σε συχαίρω γι' αὔτη την έκτακτη έπιτυχία, μ' άκόμα περισσότερο για το άριστα που πήρες στις έξετάσεις. Από έξω συγγραφέα, όταν περάσαν πιά δέκα χρόνια από τη δημοσίευση τοῦ έργου, δέν χρειάζεται νά ζητήσης κανείς άδεια για νά το μεταφράση. Συνεργασία πληρώνεται όταν ο συνεργάτης είναι όνομα κάπως γνωστό. Στην άρχή, οι νέοι δημοσιεύουν δωρεάν.

Φράντς Σκαναγάτσι, Πνεῦμα της Άντιλογίας, Δίλ, Άζαίς, Θεότρελλε, Νάκισος, Τρελλοκόρσο, Γέρο-Δήμη, Μέντιουμ, Έλληνικό Άκρογιάλι, Φίλμ, καλά μου παιδιά, φιλάε τὰ ύμια σας γράμματα για το έρχόμενο. Σ' όσους μπόρεσω θάπαντήσω. Γραμματοπλήμυρα, βλέπετε. Άς μην παραπονεθουν λοιπόν όσοι θά μένουν χωρίς μεγάλη άπάντηση...

Παρακαλῶ πολύ όσους χωροστῶν τη συνδρομή τους νά τη στείλουν το γρηγορώτερο. Άς έχουν ύπ' όψει τους, ότι οι συνδρομές αὔτες είναι ο μόνος μου πόρος ή καθυστέρηση έπομένως δυσκολεύει πολύ το έργο μου που απαιτεί όχι μόνο μεγάλους κόπους, αλλά και μεγάλα έξοδα.

ΓΙΑ ΤΗΝ Σ. Σ. Σ.

Έπειδή έχουν μαζευθεί σχεδόν τριών μηνών κομμάτια για τη Σ. Σ. Σ. και τὰ παιδιά άνυπομονούν νά μάθουν την τύχη τους για νά στείλουν καινούργια, και επειδή ο χώρος δέν είναι άρκετός για την αἰτιολογία καθώς άπορρίπτεται, σήμερα περιρίζομαι άπλῶς ν' άναφέρω κάθε κομμάτι με τον τίτλο του και τ' όνομα ή τ' αρχικά έκείνου που το έστειλε για νά εξααντληθῇ έτσι ο σωρός που έχω μπροστά μου. Τὰ κομμάτια που άναφέρω σήμερα, έχουν ληφθῇ από τις 20 Μαΐου κι' έῶθε.

Άπορρίπτονται: «Υμνος σ' άηρόν» της Μυρτοῦλας. — «Το έκτο Πρελούδιο». Π. Α. — «Ένα πιστόμα», τοῦ Πειραιωτάκι. — «Από τον μικρό μου θησαυρό» τοῦ 4 π. χ. ε. — «Σούρουπο» της Κ. Σ. Σ. — «Ανοίξεις» τοῦ Μικρο Κορριδοπούλου. — «Ο έρως ύμνος» τοῦ Δημητρίου Κουνά (σταλθηκε χωρίς ψευδώνυμο). — «Δέξα και θάγες» τοῦ Ίππότη τοῦ Άέρος. — «Η φίλη μου» τοῦ Βορριά. — «Στην κορυφή τοῦ Αἴνου» της Ε. Θ. — «Τρακεῖα Πρωτογιά» της Άντις Έλπίδος. — «Ηρθε ο γιός της» της Ξανθῆς Έλληνοπούλας. — «Αποκαρτετισμός» τοῦ Σταμ. Καλλ. — «Σχίνος» τοῦ Έδνοφρουροῦ. — «Σ' ένα δάσος» της Γ. Γ. — «Χωρισμός» της Ν. Ε. — «Οι δυο δρόμοι της ζωῆς» Π. Χ. — «Το βουνό της δόξας» της Α. Ρ. — «Η τελευταία ήμέρα» τοῦ Κρινάκι. — «Από τὰ φαειρά» τοῦ Νεανία. — «Η πιο θερμή προσευχή» τοῦ Άφροῦ τοῦ Τονίου. —

«Η Πετροῦλα» και διάφορα άλλα τοῦ Νικ. Μελογκοπούλου. (Δέν είναι συνδρομητής). — «Διαγωνισμοί» της Δίλ. — «Το πάθημα ενός φαντασμένου» της Γαλανῆς Πειραιωτοπούλας. — «Μαγευτική νύχτα» τοῦ Τάσου Απελιώτη. — «Στον Πρόδρομο» τοῦ Πνεῦμα της Άντιλογίας. — «Νά ληρωῖν» τοῦ Π. Άγγ. — «Πινελιές της Δύσης» τοῦ Ρωμάλου Πιτσιρίκου. — «Έκδρομή τοῦ Γυμνασίου» τοῦ Ρεαλίστη. — «Πρώτο μπάνιο» τοῦ Ζιζάνιο. — «Κορική πρωτῆ» της Έλληνοπούλας. — «Μιά νύχτα» της Ν. Γ. — «Η εὐτυχία» τοῦ Π. Ρ. — «Ο Γουλιέλμος Τέλλος» τοῦ Άήτητου. — «Ο λῶρδος και ο κηπουρός του» τοῦ Αῦγουστοῦ. — «Η βασίλισσα και το ρεβίθι» και «Ανέκδοτο τοῦ Μ. Φρειδερίκου» τοῦ Μπετόβεν. — «Από τὰ φαειρά» της Πληγωμένης Καρδούλας. — «Μιά εἰκόνα της φτώχειας» της Μ. Α. — «Αντιθέσεις» της Ε. Α. — «Εφυγε για πάντα» τοῦ Γιάννη Δεσίου. — «Ανέκδοτο» τοῦ Τρελλοκόρσο. — «Όρράνια» της Μύρον της Άνδρου. — «Χαραυγή» της Χρυσῆς Πεταλουδίστας. — «Διαγωνίσματα» της Άζαίδης. — «Χαμένο δντρο» της Άτθίδος. — «Υπερβώντας θέμα» της Χωριατοπούλας. — «Απ' τη ζωή» τοῦ Φίλμ. — «Γράμμα» της Νηιοτοπούλας. — «Το γκρέμισμα των Όνείρων» τοῦ Χ. Η. — «Παλιές θύμησης» τοῦ Άνρῶ Γκαρά. — «Ο καιρός της μάννας» τοῦ Γαργαντούα. — «Άστρα της Εὐτυχίας» τοῦ Α. Ε.

Αὔτα είναι όσα έλαβα ως τις 20 'Ιουλίου. Άν έχετε στείλει κανένα πρωτότερα κομμάτι και δέν το έχετε ιδει δημοσιευμένο ή νάναφέρεται έῶθ, αὔτο σημαίνει ότι χάθηκε στο ταχυδρομείο και νά το ξαναστείλετε. Άπό το έρχόμενο φύλλο αρχίζει πάλι ή τακτική κριτική των κομματιών.

ΕΓΚΡΙΣΕΙΣ ΨΕΥΔΩΝΥΜΩΝ

Κανένα ψευδώνυμο δέν έγκρίνεται, ούτε άνανέεται, άν δέν συνοδεύεται από το δικαίωμα. όρ. 10. — Τὰ έγκρινόμενα ή άνανεούμενα ίσχυουν ως την 30 Νοεμβρίου 1933. Όσα συνοδεύονται από Α. άνήκουν σε άνόρια και όσα από Κ. σε κορίτσια.

Νέα Ψευδώνυμα: Μπέν Χούρο, κ. (Α. Σ.). Πλοίαρχος Νέμος, ά. (Ε. Β.). Θρυλικός Άετός, ά. (Κ. Κ.). Τῶν Χόλλαντ, ά. (Συλλ.). Έφευρο. Τῶν Γουάτ, ά. (Συλλ.). Έφ. Γκάχαμ Μπέλ, ά. (Συλλ.). Έφ.). Σκνίτιμ, ά. (Μ. Α.).

Άνανεώσεις Ψευδώνυμων: Μπετόβεν, ά.

Η Διαπλάσις άσπάζεται τους φίλους της: Τιτιανόν (άτεχνη άκόμα ή Μ. Εἰκόνα σου, δείχνει όμως ότι ήμνη κλίση στη ζωγραφική) εξακολούθησε λοιπόν νά βράζεις και στέλνε μου κάθε τόσο νά βράζω χαιρετισμούς στη μαμά, την παλιά Διαπλάσοπούλα! Εὐανθίαν Νιστάκη (σε συχαίρω που προεβόλεθες με τόσο καλό βαθμό—ώ, ναι! είμαι πολύ εύχαριστήμένη—και χαίρω που τώρα θάφισρωθῇ ολοκληρη σε μένα!) Κύνειον Άσμα (με λύπησε το πάθημά σου περαστικά: σε συχαίρω για το άριστα περιμένω το διηγημάτι! γίνεται τίποτα άν δέν γίνει ή άρχή;) Γουσταῶν Φαίλη (κάλλιο άργά, ε;... άπλῶς νά μου γράφης τώρα συχνά χαιρετισματα στον Βίλλυ Φοίτης) Παπαγαλάκι (το γράμμα σου μ' εύχαρίστησε πολύ! ίκανοποιητικῶτατοι οι βαθμοί σου, σε συχαίρω!) Άνθος της Χαβάνης (χαίρω που θά μού γράφης τώρα συχνά χαιρετισμούς στην ξαδελφή σου και την περιμένω!) Γεώργιον Χ. Χαραλάμπους (πολύ όμορφο το γραμματάκι σου! εύχαριστῶ για τὰ καλά λόγια) πάρε

καὶ διάβασε τὸν Ὁδηγὸ τοῦ Συνδρομητοῦ
νὰ λυθοῦν ἑλᾶς σου αὐτὲς οἱ ἀπορίαι· ὁ
Ἀνανίας κ' ἡ Κυρά-Μάρθα σὲ φιλοῦν·)
Χρυσήδα (εὐχαριστῶ πολὺ γιὰ τὸ ἐνδια-
φέρον· ἐγκυκλοπαιδικὰ περιοδικὰ εἶναι
πολλὰ· ἡθοπλαστικὰ ὅμως, γιὰ τὴ νεο-
λαία, εἶναι λίγα· γι' αὐτὸ ἀφῆσα κατὰ μέρος
τὴν παλιά ἐκείνη ιδέα·) **Ἀνρὺ Γκαρὰ**
(εὐχαριστῶ γιὰ τὰ καλὰ λόγια· πότε θὰ
μοῦ ξαναγράψῃς τώρα;) **Ἀγγλὴν** (ἔστει-
λα· ἡ Μ. Εἰκόνα σου ὅχι ἀκόμη δημοσιεύ-
σμη· ἀπὸ τῆς λείπει, μικρὸ πρᾶγμα ὁ-
μως, γι' αὐτὸ ἐλπίζω στὴ δεύτερη· καὶ
μὴν ξεχνᾷς νὰ γράψῃς καὶ τὴ λύση·) **Γο-
λιάδθ, Κεφαλλονιτοπούλαν** κτλ. κτλ.

**Εἰς ὅσας ἐπιστολάς ἔλαβα μετὰ τὴν 12
'Ιουλίου θάπαντήσω σὲ ἐρχόμενο.**

ΠΝΕΥΜΑΤΙΚΑΙ ΑΣΚΗΣΕΙΣ

ΣΥΝΕΧΕΙΑ τοῦ 265ου Διαγωνισμοῦ Ἀλύσεων.
Αἱ λύσεις τοῦ φυλλαδίου τούτου εἶναι δεκταὶ μέ-
χρι τῆς 29 Σεπτεμβρίου.

395. Δεξιόχειρος

Μ' ὅποιο πρᾶγμα κ' ἂν ἐνώσης,
Φτάνει νᾶν' ἀπ' τὰ ὑλικά,
Ἕνα σύνδεσμο κοινό,
Στὸ λεπτό θὰ φανερώσης,
Σὰ νὰ κἀνης μαγικά,
Τὸν προφήτη τὸν κλεινόν.

Ταρζάν

396. Δογοπαικτικὸς Δεξιόχειρος

Μὲ σένα, λύτη, τόχτισα
Τὸ ξένο αὐτὸ νησί,
Μὰ τώρα σ' ἐγκατέλειψα
Νὰ τὸ βρῇς πιά καὶ σύ.
Λαχταρά τῆς Λευτεριάς

397. Ἀναγραμματισμὸς

Λένε πὼς εἰμαι τὸ μισό
Τοῦ ὅλου—το πιστεύεις;
Μὰ τὼρ' ἀναγραμμάτισ' το
Σὲ ψήλωμα νάνεβης.
Κέρκης Λέκας

398. Αἶνιγμα

Πόλη γνωστὴ τὸ θηλυκὸ μου,
Στὸ νοῦ σου δὲν τὴ βάζεις·..
Παίξεις, ἂν θές, τὸ οὐδέτερό μου,
Ἀλλὰ καὶ τὸ διαβάξεις.
Ἀπολλων Σ. Ἀντωνίου

399. Δικτυωτὸν

*****=Ἡπειρος.
* * * * *
*****=Τὴν ἔχει ὁ ἄρχων.
* * * * *
*****=Θρησκευτικὴ διάταξις
* * * * *
*****=Ρῆμα.
Καὶ καθέτως τὰ ἴδια.
Δροσοστάλαχτη

400. Κρυπτογραφικόν

1 2 3 4 5 6 7 8 = Ποιητὴς
2 3 4 2 5 2 = Χώρα.
3 5 7 8 = Ἱερὸν.
4 5 8 7 8 = Μέρος δενδρόφυτον.
5 4 5 3 5 = Πόλις.
6 7 4 7 3 = Ἄνθος.
7 1 2 7 3 = Φάρμακον.
8 1 5 6 7 8 = Ἰχθύς.
Πνεῦμα τῆς Ἀντιλογίας

401-405. Μαγικὸν Γράμμα

Τῇ ἀνταλλαγῇ ἐνὸς γράμματος ἐκά-
στης τῶν κάτωθι λέξεων δι' ἐνὸς ἄλ-
λου, πάντοτε τοῦ αὐτοῦ, νὰ σχηματι-
σθοῦν ἄνευ ἀναγραμματισμοῦ ἄλλαι
τόσαι λέξεις:

βέλος, περίων, δέμα, ἄβρός, λιτός.
Μαγνήτης

406. Ἀκροστιχίς

Τὰ δεύτερα γράμματα τῶν κάτωθι
ζητουμένων λέξεων ἀποτελοῦν ἥρωα
τοῦ 1821:

1, Νῆσος τοῦ Αἰγαίου· 2, Πόλις τῆς
Πελοποννήσου· 3, Ἀγία· 4, Ἀρχιερεὺς
τῶν Ἑβραίων· 5, Πόλις τῆς Ἡπείρου·
6, Ποταμὸς τῆς Ἑλλάδος· 7, Αὐτοκρά-
τωρ τοῦ Βυζαντίου.

Ἐσέλλος

407. Ἑλληπισούμφωνον

α - αα - οοι - ωαι
Πριγκίπισσα τῶν Δολλαρίων

408. Γεῖφος

το	το		ος	ος	
το	το	Πῆρε	ος	κοιτίς	ος
το	το	το	ος	πλα	ος
το	το	ὦτα	ος	ος	ος
το	το		ος	ος	ος
				Πειραιωτάκι	

ΛΥΣΕΙΣ

τῶν Πνευματ. Ἀσκήσεων τοῦ φύλλου 20

220. Ἀργαστόλιον (Ἄργος, τό, Λυών).

—221. Κάροο (Κάρ, ρῶ). —222. Σφό-

δρα-φόδρα. —223. Λαμία-Λάμια.

224. I 225. ΤΑΡΚΥ-

ΦΑΡΟΣ ΝΙΟΣ (Ἀρρια-

ΠΟΛΟΣ νός, ρυτίς, κί-

ΙΟΝ τρον, ῥαίνα, Νι-

Π κίας, Ἰουσιτί-

ΕΝΟΦΩΝ νος, Ὁράτιος,

ΑΝΝΙΒΑΣ Σκῦρος). —226.

ΣΤΑΜΝΟΣ βόας, ἄβρός, δαν-

ΔΗΜΗΤΡΑ λός, ἄλας, ὁμάς.

ΑΚΑΡΝΑΝΙΑ —231. ΕΔΙΣΩΝ

(Ἐχιδνα, Δρυς, Ἰθάκη, Σάββατον,

Ὠλένη, Νέρον). —232. Μία χελιδὼν

ἔαρ οὐ ποιεῖ. —233. Οὐ σὺ μὲ λοι. δο-

ρεῖς ἄλλ' ὁ τόπος (οὐ, Σῆμ, ἔλλη, δορ

εἰς ἄλ, λόττο, πῶς).

ΜΙΚΡΑΙ ΑΓΓΕΛΙΑΙ

[ΛΓ'—418]

ΚΡΙΤΩΝ, γιὰ τὸ θάνατο τοῦ πατέρα σου
συλλυπητήρια.

«ΧΑΡΟΥΜΕΝΗ ΣΥΝΤΡΟΦΙΑ»

[ΛΓ'—419]

Τάσο Λουζή, ἔλαβα, ὑπερεὐχαριστῶ.
Ἵσες πολὺ νόστιμες, πρό πάντων τὸ
«Τρίο».

[ΛΓ'—420]

Πρωτοπαίοντας τὴν κίνηση, χαίρε-
τῶ ὅλους-ες· ἀλληλογραφῶ ἀνταλ-
λάσσω μικρὰ μυστικά· στείλατε. Δ/σις:
Ἀνδρα Εἰρήνην Στεργίου, ὁδὸς Ἀθηνᾶς
45, Βόλον, διὰ: Κουκουναριά

[ΛΓ'—421]

Μελαγχολικὴ Νεράιδα = Αὐγουστίνου.
Μαγνήτης = Κ. Πιταούλης.

Ξενιτεμένη Κορφατοπούλα

[ΛΓ'—422]

Κόρη τοῦ Αἰγαίου (!; ;!) ἔ. Πονηρῇ
Γατίτσα, μπράβο· ἀλληλογραφεῖς;
(ΝΓ'—166). Ναυτάκι

[ΛΓ'—423]

Ζιζάνιο, Ἑγγλεζάκι. Α. Καρδιά, τί κά-
νετε; Ἡρακλειωτοπούλα, ἕνα τετρα-
διάκι; Τζόνει

[ΛΓ'—424]

Διαπλάσσω-ες, ὑποσηρίξατε τὸν
διαγωνισμὸ τοῦ Παρήγορου Ἀγγε-
λου - Καρδιοκλέφτρας. Σκοπὸς ἱερός.
Ολιμμένη Γοητεία

[ΛΓ'—425]

Ανταλλάσσω Μικρὰ Μυστικά μ' ὅλους-
ες. Ἀπαντῶ ἀμέσως. Στείλατε στὴ
διεύθυνση: Ν. Γεωργίου Παλ. Πατρῶν
Γερμανοῦ 13, Θεσσαλονίκη.

Ξεπεσμένος Λόρδος

[ΛΓ'—426]

Ἐξεδόθησαν τὰ 3 φύλλα τοῦ β' ἔτους τοῦ
περιοδικῆ «Μακεδονόπουλο». Ἐκδί-
δεται κάθε μῆνα δεκαεξαεσίλιδο. Ἐτησίᾳ
συνδρομὴ Δρ. 30, ἑξαμηνίος 15. Τὸ φύλλον
Δρ. 3. Οἱ Πειραιῶται μποροῦν νὰ γραφοῦν
στὴν ἀντιπροσωπεία μας: Μίκυ-Μάους,
Καρατσκού, 96.

[ΛΓ'—427]

Αρχίζουμε; Φα(ούστ)=Κωνσταντουρά-
κη, Νεγκρίτα=Ζωγράφου, Κινεζούλα=
Φραγκιαδάκη, Γαργαντούας=Παπάρογλου,
Αἰγεια=Σαχλαμπάνη, Ἰρσίλη=Λεονίδου.
Ἑλληνικὸ Ἀερογιάλι, Νίνα Νόρα

[ΛΓ'—428]

Μικρὸ Κορφατόπουλο, τί γίνεσαι;
κυνηγᾷς λαγούς; κοιτάξτε μὴ ἐστρέ-
χεις πολλούς, ἂν θέλῃς νὰ πιάσῃς... κα-
νένα. Κορφατόπουλο

[ΛΓ'—429]

Πρωτοπαίοντας σὲ σαλόνι τῆς Δια-
πλάσεως χαίρετῶ ὅλους-ες.

Ἰδιότροπος

[ΛΓ'—430]

Οριέττα καὶ Σουζή, πειράζω τὸν κά-
θένα· λέγομαι: Σκνίπα

[ΛΓ'—431]

Οριέττα, πετοέτα
σκουπίσου
ντροπή σου
εἶπα
ἡ Σκνίπα

[ΛΓ'—432]

Ο Πέτροβιτς πῶς τὰ περνᾷ σὲ ὦ-
ρατο νησί το Μ; Σκνίπα

[ΛΓ'—433]

Εἶμαι ὑπὲρ Θ. Χόλγουντ. Σκνίπα

[ΛΓ'—434]

Αστρον τῆς Ἀνατολῆς, περιμένω.
Κουνοῦπι

ΤΟΜΟΙ

ΤΗΣ ΔΙΑΠΛΑΣΕΩΣ ΤΩΝ ΠΑΙΔΩΝ

Τῆς Α' Περιόδου (1879—1893) ἀπὸ
τοὺς ἐκδοθέντας 24 τόμους ὑπάρχουν
ἀκόμη μόνον οἱ ἑξῆς τρεῖς: 7ος, 14ος,
καὶ 18ος. Ἐκαστος τόμος δρχ. 25, τα-
χυδρομικῶς δὲ ἀποστελλόμενος δρχ.
28,50 διὰ τὸ Ἐσωτερικὸν καὶ δρχ.
40 διὰ τὸ Ἐξωτερικόν.

Τῆς Β' Περιόδου (1894—1932), ἀπὸ
τοὺς ἐκδοθέντας 39 τόμους ὑπάρχουν
οἱ 38 (διότι ὁ τοῦ 1918 ἔχει ἐξαντλη-
θῇ). Ἐκ τούτων, οἱ μὲν Τόμοι τῶν ἐ-
τῶν 1894—1928 τιμῶνται ἕκαστος ἀρ-
χαφός δρχ. 80 καὶ ραμμένος δρχ. 85.
Οἱ δὲ Τόμοι τοῦ 1929, 1930, 1931 καὶ
1932 τιμῶνται ἕκαστος ἀρχαφός δρχ.
110 καὶ ραμμένος δρχ. 115.

Ταχυδρομικὰ τέλη ἑκάστου τόμου
προσθετέα εἰς τὰς ἀνω τιμὰς: Διὰ τὸ
Ἐσωτερικόν δρχ. 5 ὁ ἀρχαφός καὶ δρχ.
15 ὁ ραμμένος, διὰ δὲ τὸ Ἐξωτερικόν
δρχ. 35 εἴτε ἀρχαφός εἴτε ραμμένος.
